

Op te bergen
in de band van
6 en 7 november 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

---

gehouden op 17 oktober 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslagen vergaderingen	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Budget, procedures en verantwoordingssystema- tiek	3
SNN-subsidieverstrekking aan failliete onderne- ming	3
Afspraken Syntens	5
Jaarstukken Interprovinciaal Overleg 2002	7
4 ^e wijziging provinciale begroting 2001	11
EQUAL: "Inzetbaarheid arbeidspotentieel Drenthe"	11
Medefinanciering Regionaal Overslagcentrum	
Coevorden	16
Project Stationsgebied Hoogeveen, fase 1A	19
- <i>de heer Leistra namens de gemeente Hoogeveen</i>	19
Informatieplan 2002-2005 (e-government)	21
Najaarsnota 2001, Beleidsnota 2002 en	
Begroting 2002	24
Sluiting	31
Toezeggingen	32

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 17 oktober 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw A. de Widt-Nieuwenhuizen (VVD, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
L. Bomhof (VVD)
J.R. Dijkstra (PvdA)
J.W.M. Engels (D66)
A.J. Gaasbeek (OSD)
R.C.M. van Glansbeek (CDA)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
F. Ietswaart (D66)
R.W. Klein Nulent (PvdA)
J.J. Mastwijk (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
W. Nijenbrinks (VVD)
J.H. Schaap (PvdA)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
C.W.A. Willemse (ChristenUnie)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
H. Weggemans (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw N. Gerritsen
J.Th. Imholz (secretaris)
A. Visser

Met kennisgeving afwezig:

H. Holman (CDA)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
K.H. Smidt (VVD)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van mevrouw Remmelts en de heren Holman en Smidt. De heer Bomhof vervangt de beide afwezige leden van de fractie van de VVD.

Vervolgens heet zij de twee nieuwe leden van de commissie, te weten de heren De Haas en Gaasbeek, van harte welkom. Zij wenst hen veel voldoening bij hun werkzaamheden.

Aansluitend aan de commissievergadering van 21 november zal een werkbezoek worden gebracht aan Swedish Match te Assen en niet aan de NOM zoals sommigen vermoedden.

Aangezien geen opmerkingen zijn binnengekomen over de op de agenda vermelde streeftijden, gaat spreekster ervan uit dat de commissie zich daaraan houdt.

3. Verslagen vergaderingen

3.1. Verslag van de vergadering van 18 september 2001

3.2. Verslag van de besloten vergadering van 18 september 2001

De verslagen worden conform het ontwerp goedgekeurd.

4. Ingekomen stukken

4.1. Brief van gedeputeerde staten van 2 juli 2001, kenmerk 26/6.14/2001005728, inzake meerjarenagenda strategische plannen

4.2. Brief van gedeputeerde staten van 22 augustus 2001, kenmerk 34/8.4/2001007692, inzake ethisch beleggen

De heer NIJENBRINKS verwijst naar de opmerkingen die hij al eerder over het punt ethisch beleggen heeft gemaakt. Het heeft hem wel gestoord dat in deze toch wat algemene brief een firma expliciet bij naam is genoemd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of de bedrijven die aan de criteria van Lombard Odier Asset Management (LOAM) voldoen niet heel elitair

zijn. Kunnen de staten inzicht krijgen in om wat voor bedrijven het dan gaat?

De heer HARLEMAN complimenteert het college en de ambtenaren voor de manier waarop dit punt is opgepakt. De uitvoering van een en ander laat hij ook graag aan hen over.

De heer DIJKSTRA onderschrijft deze opmerking.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat de naam die genoemd is, niemand vreemd hoeft te zijn. Zuid-Holland heeft immers gemeld dat dit bureau hem weer op de goede weg heeft geholpen bij het uitzetten van gelden.

Spreker meent dat wat mevrouw Nieuwenhuizen vraagt juist niet moet worden gedaan. De provincie heeft niet de middelen om daar zelf in te duiken. Dit bureau is ingeschakeld om de door de provincie beoogde doelstelling te bereiken.

Vervolgens worden de stukken voor kennisgeving aangenomen.

5. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen wordt geen gebruikgemaakt.

6. Rondvraag

De heer BLANKSMA krijgt voortdurend signalen dat het niet goed gaat met de Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel, zowel als het gaat om de acquisitie door de gemeenten als om de onderlinge verhoudingen tussen de twee regio's. Wat doet de provincie eraan om de verhoudingen weer op orde te krijgen?

De heer VANDER SCHOOT vraagt naar aanleiding van de mededeling van het college dat Voorjaarsnota, jaarstukken en najaarstukken zo dicht op elkaar volgen dat bepaalde gegevens niet geproduceerd konden worden, in het voorzittersoverleg na te gaan wat hieraan gedaan kan worden. Kan dan ook de vaste sprekersvolgorde, die zorgt voor weinig dynamiek, aan de orde komen?

De heer ENGELS vraagt naar de stand van de zaken ten aanzien van de Nota bestuursfuncties, die in de zomer van 2001 zou verschijnen. Het enige dat de staten hiervan horen is dat de nota al meermalen in het college aan de orde is geweest.

De heer MASTWIJK herinnert eraan dat de staten bij het beschikbaar stellen van f 2,5 miljoen aan de Betaald Voetbalorganisatie (BVO) Emmen ervan uitgingen dat de gemeente Emmen fase 2 binnen een periode van drie jaar zou realiseren. Hiervan is inmiddels anderhalf jaar om en het is in Emmen oorverdovend stil. Hoe staat het met de voortgang? Is er bijvoorbeeld al een Kompas-aanvraag ingediend?

De heer WEGGEMANS zegt op 23 oktober met de gemeente Emmen een gesprek te hebben. Ook het college vindt anderhalf jaar stilte wel genoeg. Het komt spreker dan ook goed uit om in dat gesprek ook het standpunt van de statencommissie te kunnen verwoorden.

De heer VANDER SCHOOT zegt dat ook een plan van aanpak en financiële verantwoording tot de voorwaarden behoorden.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat de financiële verantwoording pas kan plaatsvinden als het project is afgerond.

Voorjaarnota en Najaarsnota verschijnen wel redelijk kort na elkaar, maar de zomer is een heel lastige productietijd. Spreker heeft ook geen idee hoe die systematiek kan worden veranderd.

Overijssel is inmiddels voorzitter van het bestuurlijk overleg van de regiovisie en doet dit heel enthousiast. De discussie over de Vijfde nota heeft er in ieder geval voor gezorgd dat de regiovisie goed op de kaart staat. Zwolle/Kampen gaat als regionaal stedelijk netwerk net als de Zuid-Drentse stedenband een eigen traject. Hardenberg en Steenwijk zijn aan Zuid-Drenthe gekoppeld. Landsdeel Noord voert hierover vandaag overleg met minister Pronk; landsdeel Oost volgt nog en beide landsdelen zullen over dit gebied hetzelfde zeggen. De zes steden in het gebied hebben op de nieuwe kaart van minister Pronk een bepaalde status gekregen.

Strijdpunten als het om acquisitie gaat, zijn spreker niet bekend, maar natuurlijk bekijken bedrijven die zich willen vestigen in hetzelfde gebied wel meer locaties, maar wordt er uiteindelijk maar één gekozen. Maar de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) en de Oostelijke Ontwikkelingsmaatschappij (OOM) gaan hier uitstekend mee om.

De heer SWIERSTRA deelt mee dat de Nota bestuursfuncties klaar is en over anderhalve week gepresenteerd wordt.

De VOORZITTER zal de opmerking over planning van werkzaamheden en de sprekersvolgorde inbrengen in het voorzittersoverleg. Zij zegt toe de heer Van der Schoot van de uitkomst van dit overleg op de hoogte te brengen.

7. Brief van gedeputeerde staten van 20 juni 2001, kenmerk 24/BJC/A2/2001004829, houdende beantwoording van vragen ex artikel 29 Reglement van orde inzake budget, procedures en verantwoordingssystematiek

De heer VANDER SCHOOT heeft het idee dat de behandeling van deze brief langer zal duren dan de daarvoor uitgetrokken tijd. Daarom zal hij deze brief betrekken bij zijn algemene beschouwingen.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie hiermee instemt.

8. Brief van gedeputeerde staten van 26 september 2001, kenmerk 39/6.11/2001008103, houdende beantwoording van vragen ex artikel 29 Reglement van orde inzake een krantenartikel over SNN-subsidieverstrekking aan failliete onderneming

De heer ENGELS concludeert uit het feit dat niet duidelijk is wie in dergelijke kwesties politiek verantwoordelijk is en informatieplicht heeft dat de structuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) toch wel wat wonderlijk is.

De antwoorden op de vragen heeft sprekers fractie niet veel wijzer gemaakt.

In het antwoord op vraag 1 staat dat de verificatie van de continuïteit van de onderneming de basis is om verder te gaan met subsidieverstrekking. Door wie wordt die verificatie afgegeven? Juristen van het SNN menen dat het nalaten van verstrekking van premie en voorschot zonder die verificatie om formeel juridische redenen aanvechtbaar is. Is er ook niet een financieel belang dat misschien niet op voorhand strijdig is met de verordening maar het wel aannemelijk maakt dat nog eens goed wordt bekeken hoe met gemeenschapsgeld wordt omgegaan?

Het antwoord op vraag 4 is een eenvoudig "Ja". Maar wat gaat de provincie dan doen? Is dat geen aanleiding eens na te denken over een andere verordening, waarin de risico's voor de provincie kleiner zijn?

In het antwoord op vraag 5 wordt verwezen naar het oordeel van de curator. Hebben de provincie en het SNN hierover zelf dan geen oordeel? Hoe is overigens de stand van zaken op dit moment ten aanzien van het terugvorderen? Volgens de pers zijn er op dit punt toch wel wat problemen. In het algemeen worden Kompas-gelden goed besteed, maar in dit geval wordt een traject bewandeld dat in de richting van de burgers voor niet goede signalen zorgt.

De heer WEGGEMANS is het met de laatste opmerking van de heer Engels eens. De verificatie geschiedt door het Verificatiebureau van de provincie Fryslân, dat zich al jaren bezighoudt met accountantsonderzoeken op het gebied van alles dat met de Investeringspremie-regeling regionale projecten (IPR) van doen heeft. Dat bureau wordt daar ook voor betaald. De vragen die de heer Engels nu aan het college heeft gesteld, had hij als lid van de Interprovinciale Statencommissie Noord-Nederland (Ipsc) ook aan het dagelijks bestuur van het SNN kunnen stellen. De subsidies worden immers verstrekt door de Bestuurscommissie Economische Zaken, die daartoe door het dagelijks bestuur van het SNN gemandateerd is. Nadat 40% van een project dat voor subsidiëring in aanmerking komt, is gerealiseerd kan het eerste voorschot verstrekt worden, het volgende voorschot komt na de volgende 40% en de resterende 20% wordt verstrekt als een afrekening is ingediend. Een faillissement betekent natuurlijk niet dat de eerste 40% niet gerealiseerd is. Om in zo'n geval niet te bevoorschotten, duidt op willekeur. Natuurlijk zorgt een faillissement voor een complexe situatie, maar een faillissement wil niet zeggen dat het geld niet terugkomt. De zaak is nu bij de curator en de gang van zaken wordt door de Uitvoeringsorganisatie van het SNN gevolgd. Als de commissie er prijs op stelt de precieze situatie te weten, zal hierover een en ander aan het verslag worden toegevoegd. In de Kompas-verordening zijn standaardprocedures opgenomen over hoe te handelen bij een faillissement. De overheid is er om de regels toe te passen en daarbij kan het natuurlijk gebeuren dat zich vervolgens bepaalde ontwikkelingen voordoen. Als het faillissement een doorstart oplevert, kan het zijn dat de activiteit waarvoor premie is verstrekt, gewoon doorgaat, maar als er teruggevorderd moet worden, zal dat gebeuren. Het bedrijf waarom het nu gaat, was onderdeel van een holding die zich garant stelde. Dat ook de holding failliet zou zijn, heeft spreker alleen in de krant gelezen.

Spreker zegt dat daarmee het antwoord op vraag 4 gewoon "ja" blijft. Er zijn heel wat juridische voorwaarden nodig om te voorkomen dat dergelijke situaties zich weer voordoen. Op dit punt staat spreker open voor goede suggesties.

De heer ENGELS zegt op dit moment niet de discussie te willen voeren of dit punt nu het beste in de Ipsc of in de statencommissie kan worden besproken. Hij blijft het een merkwaardig verhaal vinden en hij raadt het college aan niet op suggesties van anderen te wachten voor verbetering van de verordeningen op dit punt. Als juristen van het SNN vaststellen dat iets op basis van een verordening aanvechtbaar is, kunnen zij vast ook wel iets verzinnen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen. Hij vindt het verontrustend dat provinciebestuurders in de krant moeten lezen dat een holding failliet is. Daarom moeten zowel uit juridisch als uit financieel oogpunt de verordeningen beter worden.

De heer DIJKSTRA vraagt of bij dergelijke zaken de bevoorschotting niet kan plaatsvinden aan de huisbank van de betrokken onderneming onder de voorwaarde dat mocht de onderneming failliet gaan, de bank het geld terugbetaalt. Het staat de bank met al haar wetenschap dan vrij de onderneming te bevoorschotten.

De heer WEGGEMANS zegt dat het college uiteraard lering uit deze situatie, die niemand heeft gewenst, trekt. Volgens artikel 22, lid 2, van de regeling kunnen bij het verlenen van een voorschot nadere verplichtingen worden opgelegd. Als niet tot bevoorschotting wordt overgegaan, wordt dat in de beschikking opgenomen. Spreker zegt toe dat het college zich nog eens nader zal buigen over artikel 22, lid 2, en dat artikel, zo nodig, zal aanpassen. Hij wijst er nog wel op dat de IPR over het algemeen een heel strenge regeling is.

De VOORZITTER constateert dat met deze toezegging van het college deze brief als voldoende besproken kan worden beschouwd.

9. Brief van gedeputeerde staten van 22 augustus 2001, kenmerk 34/6.15/2001007681, inzake afspraken Syntens

De VOORZITTER wijst erop dat dit punt per abuis niet bij de ingekomen stukken staat, maar dat de commissie er nu inhoudelijk over kan spreken.

De heer ENGELS vraagt wanneer stukken I-stukken worden, want soms vragen die stukken toch wel om een inhoudelijke discussie. Hij dringt er daarom op aan alleen die stukken die puur informatie bevatten I-stukken te laten zijn.

De VOORZITTER zegt dat dit punt in het voorzittersoverleg is besproken en dat daarover toen niet tot eenstemmigheid kon worden gekomen. De status van een stuk wordt door het college bepaald. De commissie heeft altijd de mogelijkheid een I-stuk als apart agendapunt opgevoerd te krijgen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of aan het opstellen van de prestatie-indicatoren geen termijn kan worden gesteld, waarna de effecten van Syntens ook werkelijk gemeten kunnen gaan worden.

De heer VANDER SCHOOT vindt het stuk een sfeer ademen van "ach, we zien wel". Vindt de jaarlijkse indexering met betrekking tot de provinciale financieringsafspraken trouwens wel plaats op grond van een statenbesluit?

Het vrijhouden van een bedrag van f 307.500,-- voor opdrachten die nu nog niet bekend zijn, vindt spreker vreemd. Syntens voldoet niet aan de afspraken met betrekking tot bedrijfsbezoeken. Is het daarom niet juist het daarvoor geraamde bedrag te halveren?

Gedogen de staten deze slappe vrijblijvendheid of stellen zij eisen? Zijn alle in de brief genoemde bijdragen onderdeel van de provinciale bijdrage van f 500.000,--? De tekst is steeds in de toekomstige tijd gesteld, terwijl de verslaglegging de poverheidsprijs verdient. De provincie probeerde nog wel een duidelijk inzicht te krijgen, maar Syntens bleek niet bij machte beter werk te leveren. Ondertussen hanteert Syntens wel een andere referentiebegroting dan was afgesproken. Zelfs declaraties van f 25.000,-- blijken niet aan codes en criteria te voldoen. Het advies van sprekers fractie is dan ook: stoppen met het beschikbaar stellen van dit bedrag van f 500.000,--.

De heer IETSWAART is net als het college niet onder de indruk van de door Syntens geleverde stukken. Het verbaast hem dat een instelling als Syntens niet bij machte is zijn werkzaamheden te vertalen in prestaties. Het door Syntens aangedragen excuus is flinterdun en eigenlijk niet acceptabel. Op deze wijze komt Syntens wel erg gemakkelijk aan vijf ton subsidie. Goede bedoelingen als nog meer aandacht besteden aan en

nadenken over enkele prestatie-indicatoren neemt spreker niet erg serieus. De fractie van D66 had een ander beeld van Syntens en het verrast haar zeer dat het college bereid is jaarverslag en werkplan wel te accepteren en opnieuw vijf ton beschikbaar te stellen. Eigenlijk moet Syntens zijn huiswerk overdoen en zou in afwachting daarvan het beschikbaar stellen van de provinciale bijdrage moeten worden opgeschort.

De heer BOMHOF vraagt of het de bedoeling is dat de bijdrage aan Syntens op den duur uitkomt op de bijdrage van f 700.000,-- aan het oude DETI. Of vindt het college vijf ton voorlopig voldoende?

De heer MASTWIJK zegt dat zijn vragen al door de heer Ietswaart zijn gesteld. Zijn fractie gaat overigens niet zover als die van D66, die hier al consequenties aan verbindt, maar zij is wel buitengewoon nieuwsgierig naar het antwoord van het college.

De heer WILLEMSE sluit zich bij de al gestelde vragen aan. De commissie is verleden jaar goed verwend bij Syntens, maar zij moet wel kritisch blijven.

De opening van het seizoen - een middag waarop 120 mensen bijeenkomen - kost f 70.000,--. Waarom was dit zo duur?

Voor de bijeenkomsten ten behoeve van recreatie en toerisme worden door Syntens veel uren geschreven, maar omdat het om een sector gaat, die maar moeizaam tot samenwerken komt, blijft de urendeclaratie maar doorgaan. Het college kiest ook hier voor maximering van het bedrag, maar ook in deze sector wordt het beschikbaar gestelde bedrag ruimschoots gehaald. Wat is op deze punten de uitleg van het college?

De heer KLEIN NULENT sluit zich bij de reeds gemaakte opmerkingen aan. Is het wel gezond dat het bedrijf Syntens voor een zo groot bedrag afhankelijk is van de provinciale overheid? Zijn de activiteiten wel voldoende marktgericht? Is niet ooit eens afgesproken dat de bijdrage aan Syntens zal worden afgebouwd?

De heer WEGGEMANS merkt op dat nu niet de bespreking van het jaarverslag of de werkzaamheden van Syntens aan de orde zijn, het gaat slechts om de subsidie van f 500.000,-- die de provincie jaarlijks verstrekt, welk bedrag inmiddels via indexering is gestegen tot f 530.000,--. Het bedrag van f 700.000,-- is toen wel ter sprake geweest, maar de staten besloten

f 200.000,-- te besparen. De staten hebben indertijd uitgesproken dat dit geld niet zomaar in de organisatie mocht opgaan maar moest worden besteed aan het behouden van de DETI-werkwijze voor Drenthe.

In de overeenkomst is opgenomen dat die pas na drie jaar mag worden opgezegd, maar dat de opzegging wel van tevoren moet worden aangekondigd.

Het college voert slechts de uitspraak van de staten uit, want het college voelde er destijds wel voor om af te zien van de DETI-werkwijze.

De heer KLEIN NULENT meent dat toen wel is afgesproken tot afbouw te komen.

De heer WEGGEMANS ontkent dit. Afsproken is deze werkwijze te handhaven en pas na drie jaar eventueel te wijzigen. Daarom kan er nu iets veranderd worden. De harde afspraak was dat Syntens voor die vijfhonderdduizend gulden iets zichtbaars moest laten zien en het is zeer moeilijk om die zichtbaarheid boven tafel te krijgen. Ditmaal is er ook sprake van een nieuwe activiteit, namelijk het EZ-IPO-convenant, waarbij de provincies voor de helft van de kosten worden aangeslagen. Omdat ook Syntens bij deze activiteit is betrokken, heeft de provincie besloten het hiervoor bestemde bedrag deel te laten zijn van de bijdrage van vijf ton. Dat is al winst voor de provincie en het betekent ook dat er in de bijdrage voor Syntens ruimte zit.

Syntens krijgt geld op basis van afrekeningen, maar er worden natuurlijk ook uren gemaakt. Voor het uurloon staat een bepaald door het Ministerie van Economische Zaken (EZ) goedgekeurd bedrag. Het bedrag van f 70.000,-- is dus niet alleen opgemaakt door de bezoekers aan de seizoensopening, al is natuurlijk altijd discussie mogelijk over het aantal uren dat besteed wordt aan een bepaald project.

Het bedrag voor recreatie en toerisme is redelijk hoog, maar dat is mede omdat het moeilijk is de ondernemers in deze sector op één lijn te krijgen. Syntens zegt dat wanneer hiermee niet kan worden doorgedaan, wat nu is opgezet, instort en dat maakt de keuze gemakkelijker. Dit is nu ook juist een project dat uit de DETI-werkwijze voortgekomen.

EZ vraagt Syntens nu ook prestatie-indicatoren op te stellen en zo gauw die er zijn en door het ministerie zijn goedgekeurd, kan ook de provincie aan de hand daarvan toetsen. Maar de provincie loopt in dezen niet voorop.

De heer VANDER SCHOOT stelt voor dat namens de commissie een brief naar Syntens gaat

waarin wordt gemeld dat de wijze van verslaglegging onthutsend zwak is en dat als daarin geen verbetering komt, de subsidiekraan dichtgaat.

De heer KLEIN NULENT voegt daaraan toe dat Syntens ook moet ophouden met het klakkeloos bezoeken van bedrijven. Ook dat moet gerichter.

De heer WEGGEMANS meent dat geen overbodige brieven geschreven moeten worden. De geluiden die de commissie nu laat horen, zullen aan Syntens worden doorgegeven. De provincie heeft nu de mogelijkheid de subsidie anders in te vullen, of zelfs af te bouwen en ook dat zal Syntens, gelet op de kritische geluiden uit de commissie, duidelijk worden gemaakt.

De heer VANDER SCHOOT vindt het doorgeven van deze geluiden van ongenoegen niet genoeg; hij heeft liever een brief.

De heer WEGGEMANS zegt dat wel vaker ongenoegen in de richting van Syntens wordt geuit. Het college is namelijk behoorlijk kritisch. Spreker stelt voor om na afronding van het

EZ-IPO-convenant kritisch met Syntens te bespreken of de bijdrage van f 500.000,-- nog wel zo nodig is, zeker nu er al wordt gediscussieerd over een landsdelig Syntens. Drenthe is de enige provincie die structureel bijdraagt aan een Syntens-organisatie.

De heer IETSWAART vraagt of verwacht mag worden dat in een volgend jaarverslag de prestatie-indicatoren of in ieder geval de effecten van het beleid wel vermeld worden.

De heer WEGGEMANS zegt dit niet toe. Als Syntens de gegevens niet kan leveren, zal het college ze niet voor die organisatie invullen. Het eisen van indicatoren gaat de macht van het college te boven.

De heer HARLEMAN meent dat wanneer de provincie een organisatie een subsidie van vijf ton geeft, van die organisatie geëist kan worden dat zij op grond van bepaalde indicatoren aangeeft wat zij presteert. Het kan dan niet zo zijn dat het college zegt dat als die organisatie die gegevens niet kan leveren, ze er maar niet komen.

De heer WEGGEMANS zegt de eis van de commissie met genoegen over te zullen brengen, maar hij zegt niet toe dat het college aan die eis zal voldoen.

De heer KLEIN NULENT wijst erop dat de staten bij de begrotingsbehandeling het bedrag van f 500.000,-- voteren. Is het niet beter dit stuk dan verder te bespreken?

De heer MASTWIJK meent dat de gedeputeerde het heel scherp heeft verwoord: hij neemt de kritische geluiden van de commissie mee naar de volgende bespreking met Syntens. Spreker gaat er daarom van uit dat wanneer Syntens niet levert wat wordt gevraagd, het college de staten zal voorstellen de subsidiebijdrage af te bouwen.

De heer WILLEMSE is het hier helemaal mee eens.

De heer HARLEMAN zegt dat voor zijn fractie hetzelfde geldt.

De heer KLEIN NULENT is het hier ook mee eens, maar hij hoort nog graag het oordeel over zijn voorstel.

De heer WEGGEMANS meent dat Syntens recht heeft op duidelijkheid voor het jaar 2002 en het past dan niet even bij de algemene beschouwin-

gen te besluiten de subsidie voor het volgend jaar te verminderen. Maar uiteraard hebben de staten het budgetrecht.

TWEEDE TERMIJN

De heer KLEIN NULENT zegt dat zijn fractie het goed voorheeft met Syntens. Hij vraagt zich, gelet op het bedrag van f 500.000,-- dat de provincie er ieder jaar in steekt, wel af of het bedrijf Syntens niet marktgerichter moet gaan werken.

De heer BOMHOF herinnert eraan dat Syntens voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) als opvolger van het DETI in het leven is geroepen. Het is natuurlijk wel zaak alles te onderzoeken, maar het goede moet wel worden behouden. Syntens mag de duimschroeven wel zover aangedraaid krijgen dat het bedrijfsmatig gaat presteren en dat de prestaties transparant en controleerbaar zijn.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat de exploitatie van Syntens niet afhangt van de provinciale bijdrage. Het bedrag van f 500.000,-- komt bovenop de subsidie van EZ en de inverdiementen van de vele projecten. Richting het jaarverslag 2001, waarin wordt vooruitgekeken naar 2003, zullen de kritische geluiden van de commissie helder worden verwoord en zal duidelijk worden gemaakt dat de subsidie zo nodig wordt afgebouwd. Spreker zelf denkt dan aan de periode na afloop van het EZ-IPO-convenant.

De VOORZITTER constateert dat de commissie het college hierin volgt.

10. **Statenstuk 884, Jaarstukken Interprovinciaal Overleg 2002**

De heer WILLEMSE deelt mee dat zijn fractie met dit statenstuk instemt. De rol van het IPO is duidelijk groeiende en rechtvaardigt een budget van € 7,5 miljoen, al is het natuurlijk wel van belang waaraan het geld wordt uitgegeven. Het IPO zal nu meer met ad-hoccommissies gaan werken. De minister zal het werk van de commissie-Boorsma betrekken in zijn besluit over een eventuele vervanging van de opcenten. Omdat de provincies steeds meer taken krijgen, zullen zij ook steeds meer middelen moeten hebben en vooral ook daarom is een krachtig IPO nodig. Dat minister De Vries nu al laat weten dat de primaire vergoedingen voor staten- en raadsleden al hoog genoeg zijn, is reden niet met de benen op tafel te gaan zitten maar nu al de messen te slijpen. De provincie zal op de

agenda van de Tweede-Kamerverkiezingen moeten komen.

De heer KLEIN NULENT zegt dat zijn fractie buitengewoon verrast was over de voorstellen van zowel de oude als de nieuwe voorzitter van het IPO voor bestuurlijke vernieuwing. Onderschrijft de gedeputeerde deze voorstellen? De ondertekening van de beleidsbrief doet vermoeden dat gedeputeerde Swierstra in het IPO de grond onder de voeten te warm wordt. Sprekers fractie heeft het gevoel dat het IPO de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) achterna gaat en ook een staat in de staat dreigt te worden, maar stemt toch in met een verhoging van de bijdrage.

Er staat op nationaal en Europees niveau veel nieuw beleid op de rol en dan is de provincie nergens zonder het IPO. Dat IPO moet dan wel een instrument van en voor de provincies zijn.

De heer HARLEMAN vraagt het college er bij het IPO op aan te dringen dat dergelijk belangrijke beleidsstukken bij de primaire begroting worden gevoegd. Het is goed dat het IPO zich meer op statenleden gaat richten. Misschien kan het IPO in contact treden met prof. Derksen die in De Volkskrant van vandaag laat weten dat provinciale politici eigenlijk maar derderangs politici zijn. Het is belangrijk dat de provincie naar de burgers toe smoel krijgt en daarbij kan het IPO ondersteunend werken.

Als de motorrijtuigenbelasting wordt afgeschaft, zouden naar sprekers mening gewoon opcenten moeten kunnen worden geheven op de kilometerheffing. Ook opcenten op het eigenaarsdeel van de onroerendezaakbelasting (OZB) biedt interessante perspectieven voor de provincie, vooral als de besparing op de uitkering uit het Provinciefonds via een belastingverlaging aan de burgers wordt teruggegeven. Dan is er sprake van een nivellerend effect.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat het de bedoeling is de OZB er ook af te halen.

De heer HARLEMAN meent dat wanneer hieraan zulke interessante elementen worden toegevoegd, misschien ook de VVD wel niet voor afschaffing is.

De heer SWIERSTRA vraagt wat dan het nivellerende effect is.

De heer HARLEMAN wijst erop dat voor onroerend goed met de hoogste waarde de meeste OZB wordt betaald.

De heer SWIERSTRA zegt dat mensen met de laagste inkomens niet per se in de kleinste auto's rijden.

De heer HARLEMAN erkent dit. Maar omdat het geld via de inkomstenbelasting wordt teruggeven, is het effect nivellerend. Spreker zegt hierop terug te komen bij de bespreking van het verslag van de commissie-Boorsma, hij heeft nu slechts enkele voorzetjes willen geven.

Spreker meent dat het IPO op het punt van de treasury voor de provincies in de markt interessante voorwaarden kan bedingen.

De heer VANDER SCHOOT wijst op het pleidooi van de afgetreden voorzitter van het IPO, de heer Van Kemenade, voor een provinciale herindeling en het vormen van een vierde bestuurslaag. Vertolkte hij hiermee een IPO-standpunt?

Spreker onderschrijft het standpunt van GroenLinks dat bedragen als nu worden gevraagd eigenlijk bij de begroting aan de orde moeten komen. In de loop van dit jaar is immers al f 13.305,- uitgegeven voor een leuk tijdschrift en ook nog extra geld voor uitbreiding van het secretariaat.

Spreker is nog steeds niet overtuigd van het rendement van het IPO - er wordt immers ook nooit een kosten-batenanalyse voorgelegd - en zal daarom tegen het statenstuk stemmen.

De heer GAASBEEK leest op pagina 2 van de brief van 31 augustus van het IPO dat dit extra geld nodig is voor de uitvoering van reeds eerder door het algemeen bestuur genomen besluiten. Kan het algemeen bestuur dus besluiten nemen zonder dat daar in de begroting een financiële dekking voor is?

In het verleden hield het IPO zijn personeelskosten strak in de hand, maar tegenwoordig stijgen

die kosten veel meer dan met alleen de indexering.

De heer Harleman heeft gelijk dat de staten nu onvoldoende zicht hebben op wat er in het IPO gebeurt. In het verleden was er een klankbordgroep die verslag deed van wat en hoe iets aan de orde was. Via die klankbordgroep konden statenleden buiten de gedeputeerden om een inbreng hebben in het IPO. Het ontbreken van die klankbordgroep vindt spreker een verarming.

De heer SWIERSTRA zegt dat de groei van het IPO soms achterloopt bij die van de provincies; de provincies krijgen steeds meer taken. Het is op zich nastrevenswaardig om begroting en beleidsstukken zo dicht mogelijk bij elkaar te presenteren, maar soms is dat gewoon niet haalbaar. Begrotingen moeten al in een vroeg stadium ter goedkeuring bij het ministerie worden ingediend want komt die goedkeuring niet op tijd af dan komt het IPO als gemeenschappelijke regeling onder preventief toezicht te staan. Het IPO heeft ook nadrukkelijk aangegeven dat het om een beleidsarme begroting ging en dat in het najaar de al genomen en nieuwe besluiten een beleidsmatige vertaling zouden krijgen. De ambitie van het IPO is zeker niet een staat in de staat te worden. Het IPO zelf is er zeer van doordrongen dat het een optelsom is van de meningen van alle provincies, soms bij meerderheidsbesluit en soms bij unanimiteit. De provincies proberen echter altijd op één lijn te komen want alleen dan kan met kracht in Den Haag gelobbyd worden.

Er zal minder structureel en meer ad hoc gewerkt gaan worden. Daartoe heeft het IPO een scheiding gemaakt tussen de hoofdthema's die zijn ondergebracht in de adviescommissies en de zaken die aan de orde komen in commissies ad hoc die zijn samengesteld op basis van deskundigheid. Behalve de commissie-Boorsma is op dit moment ook de commissie-Alders aan het werk die een nadere invulling moet geven aan de provinciale rol in het kader van het milieubeleid. Bij dergelijke ad-hoccommissies worden behalve gedeputeerden ook heel vaak statenleden betrokken. De klankbordgroep bestaat nog steeds en rapporteert ook nog. Mevrouw Schipper heeft nog niet zolang geleden een bijeenkomst met statenleden belegd om juist hierover te spreken. Hoewel het IPO een gemeenschappelijke regeling is en de eerste bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de colleges van gedeputeerde staten ligt, is het nog steeds de bedoeling de statenleden daar nauwer bij te betrekken. Daartoe is ook het communicatietraject verbe-

terd, onder andere via de digitalisering en het tijdschrift.

Uitspraken van de gaande en komende man op de voorzittersstoel zijn geen uitingen van het IPO. De heer Van Kemenade heeft nadrukkelijk op persoonlijke titel een visie gegeven, een visie die hij overigens ook eerder al eens heeft geventileerd. Een voorzitter mag ook best eens voor zijn troepen uitlopen om de discussie aan te wakkeren.

De heer ENGELS vraagt of het niet juist een kenmerk van Van Kemenade was dat hij elke week wel een goed idee lanceerde.

De heer SWIERSTRA zegt de heer Van Kemenade te hebben leren kennen als een buitengewoon erudiet en empathisch bestuurder, die inderdaad in bijna elke vergadering met briljante ideeën kwam. Zijn visie op de bestuurlijke indeling en de noodzaak tot schaalvergroting heeft hij al eerder geventileerd. Hij heeft dat nu nadrukkelijker gedaan omdat minister De Vries ook voorzetten in deze richting heeft gegeven als het gaat om het grootstedelijke gebied in relatie tot de provincies. Ter bestudering van dit onderwerp heeft het IPO onlangs een zeer zware commissie ingesteld onder voorzitterschap van de heer Geelhoed.

De opmerkingen over bestuurlijke vernieuwing zijn geen echte voorstellen, maar bijdragen aan de discussie die daarover wordt gevoerd. Ook de heer Franssen heeft zich niet onbetuigd gelaten en zijn gedachten zullen in de eerstvolgende vergadering van het IPO zeker aan de orde komen. Als de regering ertoe besluit de Kaderwet een structureel karakter te geven, ontstaat de ongewenste situatie van een niet-rechtstreeks democratisch gelegitimeerde bestuurslaag. Spreker kan zich voorstellen dat in dat geval besloten wordt die laag toch maar te legitimeren. Maar het IPO discussieert hierover verder. Voorlopig wordt vastgehouden aan het standpunt dat de provincies de kaderstellende bevoegdheid dienen te hebben in de regio en dat uitsluitend voor de echt grote steden op operationeel niveau een praktische oplossing moet worden gevonden.

De heer SCHAAP vraagt of het college er ook behoefte aan heeft te peilen hoe de staten van Drenthe over dit onderwerp denken. Wat brengt de gedeputeerde als vooruitgeschoven post van de staten van Drenthe in de discussie over bestuurlijke vernieuwing in het IPO in?

De heer ENGELS merkt op dat uit het verhaal van de heer Swierstra niet kan worden opgemaakt dat de heer Franssen zich warmloopt voor een ministerspost in het nieuwe kabinet.

De heer SWIERSTRA zegt dat het IPO op dit moment discussieert over de positie van de kaderwetgebieden en die discussie wordt gevoerd op basis van beleid dat al meermalen ook in de staten van Drenthe is besproken. Of die discussie uiteindelijk, en zo ja op welke termijn, moet leiden tot een opschaling naar landsdelen, komt daarna, want als bijvoorbeeld het kaderwetgebied BRU wettelijk wordt verankerd en nog meer status krijgt dan het nu al heeft, dan blijft er de facto van de provincie Utrecht niets over; en die ontwikkeling zou een domino-effect kunnen hebben. Daarover moet wel degelijk worden nagedacht, maar de discussie daarover begint pas. Hierover is binnenshuis wel gediscussieerd in relatie tot het SNN en spreker committeert zich in het IPO aan de lijn die daarover in SNN-verband is afgesproken, namelijk geleidelijk toegroeien naar verdere samenwerking, waarbij, zoals het in het persbericht van 1993 is verwoord, "samengaan op termijn niet is uitgesloten".

De heer KLEIN NULENT vraagt of de provincies de discussies niet voortvarender moeten oppakken.

De heer SWIERSTRA zegt dat in het IPO die discussie al heel nadrukkelijk wordt gevoerd en dat daarover ook met kabinet en Kamer al heel indringend wordt gesproken. Het IPO wil de positie van de provincie als integrerend middenbestuur veiligstellen. In alle beleidsnotities van het IPO over moderne en sterke provincies staan passages over deze bestuurlijke inbedding. Pas als kabinet en Kamer anders besluiten dan het IPO wil, zullen de staten hierover weer moeten discussiëren.

De heer KLEIN NULENT vraagt wat dan in de paper dat het IPO voor het nieuwe kabinet opstelt, komt te staan.

De heer SWIERSTRA gaat ervan uit dat daarin zal komen te staan dat het IPO gaat voor drie bestuurslagen met voor de provincies een voldoende eigen belastinggebied, een rechtstreekse legitimatie en een duidelijke kaderstellende bevoegdheid voor zowel verkeer en vervoer als alle andere activiteiten die al meermalen zijn aangegeven.

De heer VANDER SCHOOT zegt dat hiermee ook zijn vraag is beantwoord.

De heer SWIERSTRA zegt dat de discussie over de opcenten zowel in het kader van financiën en verkeer en vervoer als in het kader van het werk van de commissie-Boorsma wordt gevoerd. Moet het IPO de onderhandelaar worden voor het eigen interne financiële beleid van de provincies? Het onderhandelen namens alle provincies over rentepercentages zet volgens spreker geen extra zoden aan de dijk. Het rendement heeft bovendien een nauwe relatie met het eigen beleggingsbeleid van een provincie, zoals dat in een treasurystatuut is vastgelegd. Bovendien lijkt het spreker niet verstandig om bij het IPO een afdeling te hebben die het interne financiële beleid van de provincies voor haar rekening neemt.

Het algemeen bestuur (AB) van het IPO besluit alleen over wat de colleges het AB toestaan en wat die colleges toestaan past altijd binnen het provinciale beleid. De stukken die nu voorliggen hebben betrekking op de financiële consequenties van al eerder besproken inhoudelijke thema's.

De personeelsformatie wordt ook nu nog strak in de hand gehouden; de bezetting is tot op tienden van formatieplaatsen berekend.

De VOORZITTER wijst de commissie erop dat er bij de algemene beschouwingen alle gelegenheid is om de visies van de fracties op dit punt duidelijk te maken.

TWEEDE TERMIJN

De heer ENGELS bespeurt bij de fractie van de PvdA de drang om een discussie te starten over provinciale schaalvergroting.

De heer KLEIN NULENT zegt dat zijn fractie de problematiek rond de kaderwetgebieden onderkent.

De heer ENGELS constateert dat dit dus inderdaad het geval is.

De heer KLEIN NULENT zegt in te zijn voor een discussie over bestuurlijke vernieuwing.

De heer ENGELS vraagt of uitspraken van de heer Weggemans in de pers over een fusie van de noordelijke provincies ook persoonlijke opmerkingen zijn en of op basis van die persoonlijke opmerkingen een discussie gevoerd gaat worden, of dat er een échte discussie gaat ko-

men waarin het standpunt van de PvdA naar voren wordt gebracht.

De heer WEGGEMANS zegt dat de heer Engels een opmerking uit een heel lang artikel heeft gehaald. In dat heel lange artikel staat ook dat de heer Weggemans zich met zijn standpunt nog steeds een eenling voelt.

De VOORZITTER constateert dat de commissie met uitzondering van de fractie van de Oude-renpartij een positief advies uitbrengt.

11. Statenstuk 883, 4^e wijziging provinciale begroting 2001

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of het bedrag van f 2,8 miljoen voor het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum (NHI) inmiddels al is uitgegeven.

De heer WEGGEMANS zegt dat zolang de ruimtelijkeorderingsprocedure nog loopt het geld niet wordt uitgegeven. Het bedrag is drie jaar geleden op basis van de toen geldende prijzen uitgetrokken en als het nog lang duurt, wordt het kommer en kwel: het bedrag wordt niet geïndexeerd en er wordt ook geen rente aan toegevoegd. De provincie heeft het bedrag nog in kas en het staat op rente.

De heer HARLEMAN meent dat het college het dan ook in depot op een bank kan zetten.

De heer WEGGEMANS erkent die mogelijkheid.

De heer NIJENBRINKS merkt op dat volgens de directeur het nog wel een kleine drie jaar duurt voor van start kan worden gegaan.

De heer WEGGEMANS zegt dat mede daarom in het SNN de mogelijkheid wordt besproken pas geld beschikbaar te stellen nadat alle procedures gelopen zijn en het zeker is dat een project doorgaat, zonder dat de dynamiek die uitgaat van het beschikbaar stellen van geld teniet wordt gedaan.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert.

12. Statenstuk 891, EQUAL: "Inzetbaarheid arbeidspotentieel Drenthe"

De heer BLANKSMA meent dat de essentie van het hele verhaal op pagina 3 in de laatste zin van punt 1.3. staat.

Spreker dringt erop aan de doelgroep in de zeven kleinere Drentse gemeenten ook zo snel mogelijk in het geheel te betrekken.

Vooraf de bereidheid van werkgevers om te investeren in oplossingen ten aanzien van knelpunten in de arbeidsmarkt (cultuuromslag) is vaak een bottleneck. In de statenstukken 890 en 892 wordt voorgesteld veel belastinggeld te investeren in bedrijventerreinen, maar zouden deze investeringen niet moeten worden gekoppeld aan die cultuuromslag? Als geen goede invulling wordt gegeven aan het principe "wie betaalt, bepaalt" blijft de overheid vaak met lege handen staan. Er zijn wel gedachten over hoe het maatschappelijk ondernemerschap kan worden bevorderd en misschien zijn er op dit punt zelfs wel eisen te stellen aan bedrijven die zich vestigen op terreinen die met veel belastinggeld zijn aangelegd. Bedrijven moeten bereid zijn mee te werken aan de eigenlijke doelstelling van het provinciale werkgelegenheidsbeleid, namelijk de onderkant van de arbeidsmarkt aan de bak te laten komen. Zou hierover niet eens een principiële discussie moeten worden gehouden?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het goed dat plannen worden bedacht om mensen die langdurig werkloos zijn of in de WAO zitten aan werk te helpen.

Er is sprake van 1.050 deelnemers. Is dat aantal een schatting of gaat het om een concrete toezegging van werklozen? Worden ook eisen gesteld in die zin dat bijvoorbeeld van die 1.050 deelnemers aan het eind van de projectperiode 80 aan werk geholpen zijn?

Het project creëert vooral werkgelegenheid voor de deelnemende instanties. De opleidingskosten van de deelnemers moeten uit de reguliere middelen komen. Zouden de deelnemers niet wat meer gestimuleerd moeten worden om uit fase 4 te komen?

Is de internationale partner al gevonden? Blijft met dit project het probleem met de Melkert-banen niet bestaan?

De heer VANDER SCHOOT vindt het een sympathiek plan, maar de opzet van een OP met onder andere de Stichting Opmaat baart hem grote zorgen. Opmaat heeft grote problemen en is het dan nu wel de juiste tijd om die stichting geld te geven om nieuwe zaken aan te kaarten? Het programmadocument ESF is zeer de moeite waard, maar er kunnen geen rechten aan worden ontleend, waardoor goede juridische afspraken op basis van dit rapport en controle niet mogelijk zijn.

Fase 4-werklozen hebben daadwerkelijk hulp nodig. Is het dan reëel een project te beginnen waarmee wordt beoogd dat mensen een startkwalificatie krijgen voor het zelfstandig ondernemerschap? Zou niet meer moeten worden gekeken naar zaken als arbeidsdifferentiatie, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om langzaam te wennen aan de maatschappij, waarvan men zolang vervreemd is geweest? Hoe kan de ontkokering van alle instanties die zich hiermee bezighouden, in gang worden gezet?

Het verbaast spreker te lezen dat het arbeidsmarktbeleid last heeft van een sterke aanwezigheid van het MKB. Hij dacht juist dat het MKB heel geschikt was om de mensen om wie het nu gaat, een goede begeleiding te geven.

Het gaat om fase 4-werklozen, mensen met geen of onvoldoende scholing en veelal medische en sociale indicaties. Moet dan niet, voordat deze mensen tot een project worden toegelaten, worden onderzocht wat deze mensen kunnen en - wellicht nog belangrijker - wat zij willen? Daarmee wordt voorkomen dat door een te hoog gegrepen startkwalificatie de fase 4-werklozen weer teleurgesteld worden.

De heer GAASBEEK vindt het bedrag van f 450.000,-- uit het Fonds flexibel krediet het geformuleerde doel wel waard. De werkgelegenheidsgroei in Drenthe stagneert en daar wordt de groep waarom het in dit statenstuk gaat, direct de dupe van.

Gaat het om een eenmalige bijdrage? Er wordt immers een proces in gang gezet dat wellicht gecontinueerd moet worden.

De heer IETSWAART deelt mee dat zijn fractie de doelstelling van het voorstel onderschrijft. De gemeenschap heeft een inspanningsverplichting om mensen die langdurig werkloos zijn of werkzaam zijn in een gesubsidieerde werkplek aan een reguliere baan te helpen. Het voor dit doel

beschikbaar gestelde geld moet wel direct rendement opleveren, met andere woorden de deelnemers moeten daadwerkelijk een baan krijgen. Als dat de opzet is dan is er voor de provincie alle reden om een bijdrage te leveren. Al een aantal jaren wordt door middel van allerlei regelingen gepoogd langdurig werklozen en mensen die een gesubsidieerde arbeidsplaats hebben, een baan te geven op de arbeidsmarkt. Uit onderzoek blijkt dat de effectiviteit van al die regelingen gering is. Een van de voorwaarden die nu worden gesteld is dat de projecten moeten leiden tot vernieuwing in het arbeidsmarktbeleid. Kan het college aangeven wat dan zo vernieuwend is aan de aanpak die nu wordt voorgesteld?

De motivering van het college om mee te doen is dat mede invulling wordt gegeven aan een integrale en programmatische aanpak van de noordelijke arbeidsmarktproblemen. Dat het beschikbaar stellen van geld het belang dat de provincie aan het project hecht aantoon, klinkt spreker ook niet bepaald overtuigend in de oren. Twijfelt het college misschien zelf aan de effectiviteit van de voorgestelde aanpak?

Wordt met de uitspraak dat bij de werkgevers een cultuuromslag moet plaatsvinden bedoeld dat de werkgevers deze mensen een baan moeten aanbieden en bereid moeten zijn deze mensen te begeleiden? Is met andere woorden aan deze regeling een baangarantie gekoppeld? Is het college bereid zich ervoor in te spannen om, wanneer zo'n garantie er niet is, die alsnog in het kader van het OP, waarin ook de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd zijn, binnen te halen?

Nemen alle gemeenten deel aan de voorgestelde aanpak? Zo niet, weet het college dan de reden daarvan?

De heer NIJENBRINKS onderschrijft de twijfel van veel fracties over het daadwerkelijke effect van deze aanpak voor de doelgroep. Het lijkt spreker overigens niet goed dit soort van maatregelen te koppelen aan verplichtingen van het bedrijfsleven, omdat het bedrijfsleven langs heel veel andere wegen - de reïntegratiebureaus en de trajecten om mensen in de eigen bedrijven aan de slag te houden, terwijl zij eigenlijk minder geschikt zijn voor de arbeidsmarkt - inspanningen op dit gebied pleegt.

De heer BLANKSMA vraagt de heer Nijenbrinks dit standpunt meer te onderbouwen. Het is namelijk een gebed zonder eind om bedrijven - en dan niet specifiek Drentse bedrijven - zover te krijgen dat zij zich wat maatschappelijker op-

stellen. Elke statenvergadering gaan er met als argument dat het goed is voor de werkgelegenheid miljoenen richting bedrijfsleven. Nu is er sprake van een knellend probleem en dan wordt er gezegd dat er eerst een cultuuromslag moet komen bij het bedrijfsleven. Waarom wordt niet geredeneerd van: en als het niet goedschiks kan dan maar kwaadschiks?

De heer KLEIN NULENT zegt dat deze inbreng van GroenLinks voor de werkgevers echt niet nieuw is.

De heer NIJENBRINKS zegt juist daarom tegen die koppeling te zijn. Er wordt dan wel gesproken over een cultuuromslag, maar er wordt al heel veel geld beschikbaar gesteld voor het in dienst nemen en zeker het in dienst houden van mensen die in feite op het punt staan uit de arbeidsmarkt te verdwijnen. Zo gaan er miljarden naar het WAO-traject.

De nieuwe wetgeving verplicht een werkgever iemand die anders in de WAO terecht zou komen door middel van allerlei reïntegratietrajecten nog vijf jaar aan het werk te houden. Het bedrijfsleven moet met alle subsidiemogelijkheden en met alle verplichtingen die het heeft toch wel zijn eigen bedrijfsvoering houden. Gebeurt dit niet dan wordt heel Nederland omgetoverd tot een land met alleen gesubsidieerde arbeid. Dat is voor de concurrentiepositie en uiteindelijk ook voor de werkgelegenheid niet goed.

De heer KLEIN NULENT heeft niet de indruk dat GroenLinks die kant op wil.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat GroenLinks een koppeling wil tussen het beschikbaar stellen van geld voor een bedrijventerrein en de verplichting aan het bedrijfsleven dat zich daar vestigt om mensen uit deze categorie in dienst te nemen. En dát lijkt de VVD geen goede zaak.

De heer BLANKSMA zegt zich te hebben uitgelaten over de manier waarop het moet gebeuren. Maar er gaat geld van gemeenten, van de provincie en van Europa naar het ontwikkelen van bedrijventerreinen. Van het geld dat op die manier ten goede komt aan bedrijven mag op een bepaald moment toch wel wat terugkomen in de vorm van het bereiken van de doelstelling die aan het beschikbaar stellen van dit geld ten grondslag lag? Die doelstelling is het bevorderen van de werkgelegenheid en dan specifiek voor de mensen om wie het in dit statenstuk gaat. Of

meent de heer Nijenbrinks dat de cultuuromslag waarvan sprake is, niet nodig is?

De heer NIJENBRINKS meent dat hij het per se niet eens is met de lading die daaraan nu wordt gegeven. Aan de ene kant wordt nu geprobeerd een beleid vorm te geven waarin werkgelegenheid tot stand kan komen - bijvoorbeeld het ontwikkelen van bedrijventerreinen - en aan de andere kant wordt geprobeerd zoveel mogelijk mensen bij het arbeidsproces betrokken te houden. Maar voor dit laatste moeten wel mogelijkheden aanwezig zijn en dan gaat het om vestigingsmogelijkheden, bedrijventerreinen enz. Spreker gaat vooral in op het begrip "cultuuromslag" omdat daarmee de indruk wordt gewekt dat bedrijven er alleen maar zijn om winsten te maken met gezonde werknemers.

De heer BLANKSMA gaat ervan uit dat dit in 90% van de gevallen ook de realiteit is. Maar een overheid die ieder jaar miljoenen beschikbaar stelt om de werkgelegenheid te bevorderen kan niet tientallen jaren tegen de noodzaak van een cultuuromslag blijven aanlopen.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat wanneer het bedrijfsleven nu al niet op grond van allerlei verplichtingen veel van die mensen in dienst had, de groep waarover nu gesproken wordt minstens tweemaal zo groot zou zijn.

De VOORZITTER verzoekt de heer Nijenbrinks zijn betoog te vervolgen.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat zijn fractie natuurlijk voor het nu voorgestelde beleid is. Hij pleit ervoor nieuwe maatregelen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij initiatieven die er op dit terrein al zijn. Mocht er al twijfel zijn over de geschiktheid van Emmen om op dit gebied een centrumfunctie te vervullen, spreker weet dat Emmen hard werkt om deze doelgroep een kans te geven op de arbeidsmarkt.

De heer VAN GLANSBEEK deelt mee dat zijn fractie dit project volledig steunt, omdat het naadloos aansluit bij het Bestuursprogramma. Daarin is namelijk sprake van het opnieuw beschikbaar stellen van financiële middelen voor projecten ter vergroting van maatschappelijke en/of arbeidsparticipatie van zwakkere groepen in de samenleving. Met dit project wordt een nieuwe poging gewaagd om personen die afhankelijk zijn van een uitkering of van gesubsidieerde arbeid weer in te zetten. Dat moet allemaal vraaggericht en integraal en in samen-

spraak met verschillende actoren. Er is een bedrag van ruim f 8 miljoen mee gemoeid en de bijdrage van de provincie is hierbij bepaald op f 450.000,--.

Spreker meent dat het onderwerp cultuuromslag bespreekbaar moet zijn, maar dan los van de voorliggende stukken.

De heer BAAS zegt dat ook zijn fractie de doelstelling van het project van harte onderschrijft, want het is goed de kansarmen in de samenleving aan gesubsidieerd of beter nog aan regulier werk te helpen.

Is al duidelijk of de aanvraag kansrijk is? Als het niet kansrijk wordt geacht, is dan het hele project van tafel en gaat het geld van de provincie er dan ook niet heen?

Enige jaren geleden is uit de voorloper van het Fonds flexibel krediet een bedrag gegeven aan het Bureau Onbenutte Kwaliteiten in Emmen, geld dat voor dezelfde doelgroep als waarom het nu gaat, was bestemd. Toen zei het college dat het niet alleen om regulier werk ging maar ook om bijvoorbeeld vrijwilligerswerk om deze mensen toch op een goede manier bezig te houden. Is er kans dat dit bureau ook uit het nieuwe bedrag geld krijgt? In dat geval krijgt dat bureau tweemaal geld en is er dan nu meer zekerheid dat er mensen uit de bedoelde groepen aan de slag komen en het dus niet het trekken aan een dood paard wordt?

De heer KLEIN NULENT deelt mee dat ook zijn fractie het een goed voorstel vindt, maar toch zorgen heeft over de cultuuromslag die zowel bij werkgevers als bij anderen nodig is om tot ont-koking te komen.

Spreker steunt de opmerking van de heer Van Glansbeek over een discussie over die cultuuromslag, vooral nu er sprake lijkt te zijn van een stagnerende economische ontwikkeling, waarvan de mensen die onderin de kaartenbakken zitten ongetwijfeld als eersten de rekening gepresenteerd krijgen.

Gelet op de kwetsbaarheid van het project, de eis van bundeling en de eis van cultuuromslag is het zaak dat het college de voortgang van het project kritisch volgt. Dat is ook in het belang van het project.

De heer WEGGEMANS merkt op dat het om een aanvullende bijdrage van de provincie gaat op Europees geld. Het programma EQUAL bestaat al heel lang, maar Drenthe heeft er nog nooit iets uit kunnen halen. Omdat het om een aanvullende bijdrage van de provincie gaat, moet het project iets toevoegen. Er zal wel worden

aangesloten bij bestaande projecten maar in de motivering van de aanvraag zal vooral op de aanvulling gewezen worden. Dubbel werk moet voorkomen worden, maar het project moet wel zodanig worden gepresenteerd dat eruit blijkt dat het om iets meer gaat. Lukt dat niet dan is het voor Brussel geen interessant project.

Voor dit project zal het ESF-traject moeten worden gevolgd en dat traject wordt veelvuldig gecontroleerd.

Een van de voorwaarden is dat gestreefd wordt naar 50% uitstroom naar arbeid. Dat is veel en dat percentage is dan ook geen absolute voorwaarde, maar dat percentage moet wel nagestreefd worden. Een bedrag van f 8 miljoen is ook veel te veel om maar wat te proberen, het project past binnen het bestaande programma. Verkoking is als het om dergelijke projecten gaat rampzalig en daarom kan er als het om projecten gaat veel beter met Brussel worden onderhandeld dan met de eigen ministeries. Als het project gehonoreerd wordt, kan heel integraal gewerkt worden.

Het college heeft vertrouwen in Emmen, want Emmen krijgt de administratie. Emmen heeft ervaring met heel veel projecten en is altijd een groot consument geweest van allerlei regelingen.

Naar aanleiding van de opmerking over de Stichting Opmaat wijst spreker erop dat een instelling die in de problemen zit, dat niet altijd hoeft te blijven. Opmaat krabbelt er wel weer bovenop en gaat in welke setting dan ook weer door met haar werk.

Van de 12 Drentse gemeenten doen er 7 mee; de andere hadden geen belangstelling voor het project in deze vorm. De grote gemeenten doen wel mee en juist in die gemeenten wonen de meeste mensen waarom het bij dit project gaat. Er is geen sprake van een baangarantie in die zin dat werkgevers een baan moeten aanbieden. De opmerking over de cultuuromslag is niet voor niets opgenomen. Het blijkt redelijk lastig te zijn mensen die opgeleid worden ergens te plaatsen. Bij het MKB is het lastiger om mensen te plaatsen dan bij grotere bedrijven die soms enkele mensen tegelijk kunnen opnemen en daarvoor dan een programma hebben. Dat het in het MKB moeilijk is, kan spreker zich voorstellen, want er moet ook tijd zijn om de mensen te begeleiden. Met dit project wordt niet het voortraject gesubsidieerd want dat valt al onder reguliere regelingen.

In bepaalde regelingen wordt wel een koppeling gelegd tussen het beschikbaar stellen van geld en een verplichting. Zo heeft Drenthe in het verleden f 1 miljoen gestoken in het Arbeidsplaat-

senplan en een van de voorwaarden om van die regeling gebruik te mogen maken was dat men 1,5 jaar werkloos moest zijn. Voor elke nieuwe werknemer uit de doelgroep kan een bedrijf altijd wel zo'n f 8.000,- à f 9.000,- krijgen voor opleidingstrajecten. Dat gebeurt ook, zelfs veel meer dan vaak wordt gedacht. Het lijkt spreker wel lastig een koppeling te maken met infrastructuur als een bedrijventerrein. Na het SCI-verhaal van Fryslân is het nu wel zover dat ook gesubsidieerd mag worden in arbeidsplaatsen, mits niet boven het door Brussel vastgestelde plafond wordt gekomen. Maar hiervoor is dan wel een aparte regeling nodig. Het is dus niet zo dat wanneer de provincie f 3 miljoen in de stationslocatie Hoogeveen steekt, bedrijven die zich daar vestigen verplicht zijn een bepaald aantal mensen uit de doelgroep waarom het nu gaat, op te nemen.

De heer BLANKSMA vindt het merkwaardig dat in het stuk over Hoogeveen alleen wordt gemeld hoe men zich voorstelt de specifieke arbeidsmarktproblematiek op te lossen met behulp van de investeringen van de provincie terwijl het in Coevorden meteen gaat om zoveel arbeidsplaatsen, zonder dat ook maar een woord wordt gewijd aan welk arbeidsmarktprobleem daarmee wordt opgelost.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat Noord-Nederland vooral in bedrijventerreinen en alles wat daarmee annex is subsidieert, terwijl in andere delen van het land de grond zodanig goed verkoopbaar is, dat die bedrijvigheid er sowieso wel komt. Het investeren in bedrijventerreinen moet gezien worden als een infrastructuurversterking waarmee bedrijven worden aangetrokken. Dat staat los van de vraag die in heel Nederland speelt hoe die cultuuromslag bij werkgevers kan worden bewerkstelligd. Maar om die cultuuromslag te koppelen aan investeringen in infrastructuur lijkt spreker niet juist. Drenthe kan met subsidiegelden wel andere instrumenten ontwikkelen om die cultuuromslag te bereiken.

De heer BLANKSMA meent dat juist het feit dat in bedrijventerreinen wordt geïnvesteerd de mogelijkheid biedt om aanvullende voorwaarden te stellen aan de bedrijven die uiteindelijk van die investeringen profiteren.

De heer WEGGEMANS merkt op dat het er voor de acquirerende instanties dan niet duidelijker op wordt. Zij werken liever met concrete ge-

vens als grondkosten en aantallen vierkante meters.

De heer BLANKSMA zegt dat hij er niet op uit is om het allemaal eenvoudiger te maken, maar om het beleid meer effect te laten hebben.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat toch ook best iets voor gekwalificeerd personeel mag worden gedaan, want ook dat personeel moet aan het werk. Het aantrekken van bedrijven die dat personeel nodig hebben, is ook goed voor de werkgelegenheid.

Het zelfstandig ondernemen neemt bijzonder snel toe.

De heer VANDER SCHOOT zegt dat de startkwalificatie voor iemand zonder opleiding of met een sociale of medische indicatie wellicht te moeilijk is. Als de gemeente dan te hulp schiet, kan de gemeente ook wel aangeven hoeveel mensen voor dit project in aanmerking komen. Is het aantal van 1.050 gebaseerd op het voortrajectverhaal?

De heer WEGGEMANS deelt mee dat het allemaal onderzocht is. Dit aantal is niet zomaar uit de lucht komen vallen. De gemeenten kunnen de mensen tot een bepaald punt brengen en dan is dit project er om de mensen te helpen zelfstandig ondernemer te worden. Het aantal mensen dat vroeger in dienstbetrekking was en nu als zelfstandig ondernemer opereert, neemt sterk toe. Hiervoor is geen moeilijke opleiding of een middenstandsdiploma meer nodig.

De VOORZITTER wijst erop dat de integrale afweging in de statenvergadering van 6 en 7 november plaatsvindt en dat bij de algemene

beschouwingen nog op bijvoorbeeld het punt van de cultuuromslag kan worden teruggekomen.

Vervolgens stelt spreekster vast dat de commissie een positief advies uitbrengt.

(Schorsing van 16.07 tot 16.21 uur.)

13. Statenstuk 890, Medefinanciering Regionaal Overslagcentrum Coevorden

De heer SCHAAP zegt dat zijn fractie met het statenstuk instemt. Het voorstel past goed in het Kompas-beleid. Hij vraagt zich alleen af of wanneer het gaat om een project van f 42 miljoen, het altijd zo is dat wanneer de laatste f 2 miljoen er niet komt het hele project niet doorgaat. Als het om zo'n groot project gaat, zou dit bedrag toch ook elders weggehaald moeten kunnen worden.

Wil het college het gemeentebestuur van Coevorden nog eens wijzen op de afspraken die in het Noorden gelden voor het aantrekken van bedrijven op bedrijventerreinen?

De heer HARLEMAN stelt voor een schoteltje rond te laten gaan, waarop hij een kwartje heeft gelegd. Als dan zeven fracties daar ieder een dubbeltje bijleggen, kan het college de staten voorstellen een bedrag van f 2 miljoen beschikbaar te stellen.

Wil het college in de gaten houden of de ambitie van Coevorden wel gelijke tred houdt met de werkelijkheid?

Het college vraagt de staten een bedrag van f 1.999.999,05 beschikbaar te stellen en deelt tegelijkertijd mee een bedrag van f 999.999,52 uit de resterende middelen voorwaardenscheppend beleid te halen. Moet voor dit bedrag dat toch hoger is dan f 50.000,-- geen instemming van de commissie worden gevraagd?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN leest in het stuk dat voor ruim f 41 miljoen in eerste instantie 35 en op langere termijn 85 arbeidsplaatsen gecreëerd worden en dat de druk op het wegverkeer afneemt. Bij dit bedrag is nog geen rekening gehouden met de kosten voor de spoorterminal en ook is nog niet duidelijk of er vanuit het Kompas wel subsidie komt. Voor de toekomst wordt gesproken over een logistiek masterplan, maar dat ontbreekt nu nog.

De gemeente Coevorden heeft het maximale bedrag geïnvesteerd en bij eventuele tegenslagen kan daarom geen beroep meer op de gemeente worden gedaan, terwijl zij toch risicodragend participant is.

De zinsnede op pagina 5: "Omdat iedere exploitant andere gedachten heeft over de haveninrichting is hiervoor nog niet een omkaderd idee beschikbaar," bevreemdt spreekster. Bij het maken van zo'n plan moeten er toch ideeën zijn waar men het over eens is.

Voor de exploitatiemaatschappij is er nog geen uitgewerkte opzet en evenmin is duidelijk of er sprake zal zijn van publiek-private samenwerking (PPS). Moeten die dingen niet duidelijk zijn voordat met een dergelijk groot project wordt begonnen?

De heer VANDER SCHOOT vraagt in hoeverre het Europark en het Regionaal Overslagcentrum (ROC) Coevorden elkaars concurrent zijn. De exploitatie is hooguit een jaar op peil en wat gebeurt er daarna met de onrendabele top? In hoeverre zijn mogelijkheden van cofinanciering door andere bedrijven, bijvoorbeeld lams, onderzocht? In hoeverre is de Duitse belangstelling voor het ROC Coevorden aantoonbaar, in die zin dat er ook van die zijde vestigingen komen? Spreker wil in het openbaar verklaard hebben de rol van de gemeente bij het verwerven van dit project dubieus te vinden.

De heer GAASBEEK is benieuwd te horen wat het aanmerkelijk belang van Emlichheim is en of die gemeente ook bereid is te participeren in de financiering. Spreker heeft nu het idee dat Drenthe Duitse belangen financiert.

De heer IETSWAART acht initiatieven gericht op verbetering van de werkgelegenheid van groot belang. Omdat uitvoering van het voorstel verover over water bevordert, zal er sprake zijn van vermindering van milieuonvriendelijke uitstoot door het vrachtverkeer over de weg. Ook dit aspect spreekt de fractie van D66 aan.

De voorgenomen aanleg van het natte bedrijventerrein zou goed aansluiten bij het grensoverschrijdende Europark, maar het lukt de gemeente Coevorden bepaald niet bedrijven aan te trekken die zich op dit park willen vestigen. In de gemeenteraad van Coevorden zijn hierover ook al opmerkingen gemaakt en daarmee is bevestigd dat een belangrijk deel van de onderbouw van het voorstel bloot staat aan kritiek. Hoe kijkt het college daar tegenaan?

Het Logistiek Masterplan Coevorden dateert van 1999 en de economische ontwikkeling loopt terug. Daardoor neemt de vraag naar bedrijventerreinen af. In het voorstel staat dat met een aantal gegadigden onderhandelingen worden gevoerd. Dat is een nogal vage formulering. Hoe

hard zijn die onderhandelingen en hoeveel geadigden zijn er in werkelijkheid?

In punt 4.1. wordt melding gemaakt van minder uitstoot door het vrachtverkeer als de haven is aangelegd, maar er wordt geen melding gemaakt van de gevolgen van een extra belasting van de wegeninfrastructuur door de aanzuigende werking van het natte bedrijventerrein. Worden hierdoor de bereikte milieu-effecten niet tenietgedaan?

In paragraaf 3.2. wordt gemeld dat uit een toetsing blijkt dat een milieu-effectrapportage (m.e.r.) niet noodzakelijk is. Kan het college dit uitleggen?

De gemeente Coevorden blijft in de toekomst risicodragend participant en die exploitatie krijgt de vorm van een PPS. Het lijkt geen twijfel dat de verantwoordelijkheid voor de risico's dan primair liggen bij de gemeente Coevorden. Maar als de staten instemmen met het geven van een bijdrage, worden zij medeverantwoordelijk. Daarom is het van belang van het college te horen of, ondanks de tegenvallende ontwikkeling van het Europark, de financieringsopzet wel verantwoord is. Spreker vreest dat Coevorden de plannen te rooskleurig voorstelt en dat te weinig rekening is gehouden met een teruglopende economie.

De heer NIJENBRINKS meent dat de argumenten die in het statenstuk zijn genoemd, voor zich spreken. Er wordt geïnvesteerd om bepaalde effecten te bereiken en daarmee stemt zijn fractie in.

De heer VAN GLANSBEEK deelt mee dat zijn fractie voor een verdere ontwikkeling van het ROC Coevorden is. Nu wordt met het natte bedrijventerrein gestart, vervolgens komt de haven aan de beurt en daarna komt de spoorterminal. Een van de in het statenstuk genoemde argumenten voor dit voorstel is de versterking van de positie van het Europark. Hoe moet dit argument gewogen worden, want gaat het wel goed met dat Europark?

Er wordt gedacht aan een binnenhaven voor schepen tot 1.000 ton, terwijl de vaarweg Almelo-Coevorden nu is berekend op schepen tot 600 ton. Het plan is de vaarweg zo snel mogelijk aan te passen. Wanneer zal dit het geval zijn, nu de hele vaarweg nog niet eens geschikt is voor schepen van 600 ton?

Er is een onderzoek gaande naar de mogelijkheden om het bedrijventerrein door middel van een PPS-constructie te realiseren. Als het bedrijfsleven meedoet, heeft het vertrouwen in het project. Kan hierover wat meer worden meege-

deeld, want op dit moment is het allemaal nog wat vaag. Er is een masterplan, er is belangstelling van de zijde van de Duitse regering en er is een rapport van het Nederlands Economisch Instituut (NEI), maar een onderzoek waaruit echte belangstelling van het bedrijfsleven blijkt, is er nog niet.

De heer BAAS zegt dat zijn fractie het wel een goed plan vindt en er op zich ook geen bezwaar tegen heeft dat de provincie er geld in steekt, als tenminste ook geld uit het Kompas beschikbaar komt. Toch heeft sprekers fractie ook wel wat scepsis. Gevreesd wordt namelijk dat er straks naast een leeg Europark ook een leeg ROC zal zijn. Dat het zo moeilijk is meer bedrijven op het Europark te krijgen, schijnt vooral aan het Duitse deel te liggen en mede daarom heeft spreker geen hoge verwachting van een Duitse bijdrage aan het ROC.

De ambities van Coevorden lijken wel erg groot, vooral nu spreker van ondernemers die daar op het bedrijvenpark zitten heeft gehoord dat zij eigenlijk liever, en dan eventueel zonder subsidie, ergens anders zouden zitten.

Wat is het langetermijnperspectief als het gaat om de ontwikkeling van dergelijke bedrijventerreinen?

De heer WEGGEMANS hoopt dat de mededeling van de heer Baas over de ondernemers op het bedrijventerrein niet waar is, want anders is de provincie met veel vergeefse dingen bezig.

De heer BAAS zegt dit van vijf ondernemers gehoord te hebben.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat het om een multimodaal terrein gaat. Coevorden heeft toch wel grote bedrijven, ook in de sectoren transport en logistiek. De Bentheimer Eisenbahn, het Duitse spoor op Nederlands grondgebied is daar annex mee. Dat spoor heeft ook bedrijven aangetrokken. De aanleg van het ROC is versneld door de komst van het diervoederbedrijf, waardoor de behoefte aan aanvoer van grondstoffen over water toenam. Omdat de haven nog moet worden aangelegd, wordt meteen gemikt op een haven voor schepen tot 1.000 ton, omdat de meerkosten van de aanleg daarvan niet zo hoog zijn dat het bij een haven voor schepen van 600 ton moet blijven. Het opwaarderen van het kanaal tot 1.000 ton staat in het Meerjarenprogramma infrastructuur en transport (MIT) als p.m.-post. Als het bedrijfsleven aantoont dat het nodig is het kanaal tot dat tonnage op te waarderen, is de minister daar-

voor in; in het andere geval wil de minister de financiering niet in het MIT opnemen. Het kanaal loopt door Overijssels grootgebied en valt onder Rijkswaterstaat Oost. De heer Swierstra wordt voorzitter van de groep die gaat onderzoeken of het bedrijfsleven inderdaad belang heeft bij een zo groot kanaal.

Het bedrijfsleven is geneigd altijd de goedkoopste manier van vervoer te nemen en dan is zo'n haven met een nat industrieterrein een goede faciliteit; dat is in Meppel wel gebleken.

Als er sprake is van een PPS-constructie dan zijn de ondernemers bereid risico te dragen, maar daar willen zij dan ook de baten van hebben. De inzet is dat een deel van de kade openbaar wordt; daar kunnen schepen aanleggen die iets voor bedrijven vervoeren die niet direct aan het water gevestigd zijn. Het PPS-verhaal en de aanbesteding lopen nog, de gemeente Coevorden heeft inmiddels een tender uitgeschreven waarop al enkele bedrijven hebben gereageerd en het is nu zaak het hele proces tot een goed einde te brengen. Hoe het afloopt, is nog niet te zeggen, maar duidelijk is dat er betrokkenheid moet zijn van het bedrijfsleven en dat het risico niet voor de provincie Drenthe is maar voor de gemeente Coevorden.

De pot voor voorwaardenscheppend beleid werd vroeger vaak ingezet op momenten dat zonder al te veel openbaarheid geacquireerd moest worden. Hierover werd dan overleg gepleegd met de fractievoorzitters en het werd besproken in besloten commissievergaderingen. Die pot bevat voldoende geld en aan bestedingen daaruit hoeft geen statenvoorstel ten grondslag te liggen. Spreker zegt toe dat het ontwerpbesluit in die zin wordt veranderd dat het komt te luiden dat de staten f 3 miljoen voor dit doel beschikbaar stellen.

De heer HARLEMAN wijst op de afspraak om voor bestedingen hoger dan f 50.000,- instemming van de statencommissie te vragen.

De heer WEGGEMANS zegt dat dit niet geldt voor de middelen voorwaardenscheppend beleid.

Spreker zal Coevorden erop wijzen dat acquireren geen taak is van de provincie of van de gemeenten maar van de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM); de NOM heeft daarvoor expertise.

De gemeente Coevorden heeft wel veel ambities. Het plan-Wateringen krijgt echter niet de goedkeuring van minister Pronk en staatssecretaris Ybema en daarom adviseert de provincie de gemeente dat plan in te trekken. Als

Coevorden het laat aankomen op een afwijzing via een aanwijzing, kan het daar misschien wel nooit meer iets doen.

De heer BLANKSMA zegt dat het antwoord van de minister over meer gaat dan alleen over het plan-Wateringen.

De heer WEGGEMANS merkt op dat onderscheid moeten worden gemaakt tussen het deel van het Europark dat er al is - de omgeving van de diervoederfabriek lams hoort daar ook toe - en dat deel dat nog ontwikkeld moet worden. Er is tot de Duitse grens nog 20 ha. Minister Pronk is nu van mening dat wat de gemeente Coevorden op Wateringen wil, ook op het Europark kan. Het probleem is wel dat met Duitsland is afgesproken dat het Europark alleen wordt gebruikt voor bedrijven die ten minste 5 ha nodig hebben. Wil minister Pronk instemmen met een stukje Europark dan moet dus eerst het bestemmingsplan gewijzigd worden en ook dat is een zaak van de gemeente Coevorden.

Als een bedrijf uiteindelijk voor vestiging in Emmen of Hoogeveen in plaats van in Coevorden kiest, is daarmee het Europapark niet afgewezen. Spreker vindt het alleen bezwaarlijk dat de acquisitie de laatste tijd te veel in de openbaarheid plaatsvindt, want als dan een vestiging niet doorgaat kan daarvan een negatief signaal uitgaan. Hetzelfde gebeurt als gezegd wordt dat het met het Europark wel nooit iets zal worden. Het Europark is bedoeld voor grootschalige vestigingen. Die bedrijven kunnen niet in Meppel, Hoogeveen en Assen terecht en in Groningen amper, maar wel in Coevorden en Emmen. In de Nota evaluatie bedrijventerreinen die binnenkort verschijnt, is

de harde uitspraak opgenomen dat in Zuidoost-Drenthe de eerste tien jaar geen bedrijventerreinen meer behoeven te worden aangelegd. Voor een gemeente is het natuurlijk het mooiste dat een bedrijf zich niet kan vestigen omdat het terrein vol is, maar ook dat kan negatief uitgelegd worden.

De provinciale bijdrage aan de aanleg van de haven is een subsidie en heeft niets van doen met of er in de toekomst al dan niet veel verdiend gaat worden met die haven.

De provincie houdt zich niet bezig met het m.e.r.-verhaal; de gemeente moet ervoor zorgen dat het allemaal voor elkaar komt. Spreker gaat ervan uit dat in dit geval geen m.e.r. nodig is. Blijkt die achteraf wel nodig te zijn geweest en heeft die niet plaatsgevonden dan is de gemeente echt in de aap gelogeed.

De wegvervoerders verwijten het de overheid dat die zich druk maakt om het multimodale aspect van dit ROC, maar Nedersachsen heeft inmiddels besloten op spoorwegen en water in te zetten en voor het wegverkeer belemmeringen op te werpen. Het vervoer over water en per spoor zal de komende tien jaar toenemen en dat is voor bedrijven die zich in Coevorden vestigen, interessant.

De heer SWIERSTRA herinnert aan eerdere discussies over opwaardering van het kanaal Almelo-Coevorden en de haven. Toen is ook al gevraagd naar de plannen met het stuk Coevorden-Emmen. De reactie van het college was toen dat alle nieuwe werken op in ieder geval 1.000 ton gedimensioneerd zouden moeten worden, omdat Overijssel dat ook doet. Of een kanaal geschikt is voor schepen van 400, 600, 800 of 1.000 ton hangt soms van heel kleine dingen af als het invoeren van eenrichtingsverkeer, een kleine uitdieping of het verbreden van een brug. Er wordt een econo-mische effect-rapportage gemaakt omdat de minister eerst aangetoond wil hebben dat van een groter kanaal meer gebruik wordt gemaakt, alvorens geld beschikbaar te stellen voor verbreding van het totale kanaal. Het gaat daarbij wel om een investering die kan oplopen tot f 120 miljoen. Heel belangrijk is dat het bedrijfsleven en de gemeenten het niet laten bij het belijden van de wens dat het kanaal wordt opgewaardeerd, maar zich er nu ook hard voor maken.

De VOORZITTER constateert dat het ontwerpbesluit zal worden aangepast en dat de commissie positief adviseert.

Vervolgens geeft zij het woord aan de heer Leistra, wethouder van de gemeente Hoogeveen, om in te spreken op statenstuk 892.

14. Statenstuk 892, Project Stationsgebied Hoogeveen, fase 1A

Omdat de heer Mastwijk vanwege zijn betrokkenheid bij de gemeente Hoogeveen niet aan de discussie en de besluitvorming over dit statenstuk wenst deel te nemen, verlaat hij de vergadering.

De heer LEISTRA (wethouder van de gemeente Hoogeveen, namens de gemeente Hoogeveen) zegt dat de gemeente zwaar aan dit project heeft getrokken. Het was en is nog steeds een zware klus, niet alleen vanwege alle procedures maar ook vanwege het geld.

Het was voor de gemeente een enorme opsteker toen de Kamer van Koophandel (KvK) zich als gegadigde voor vestiging meldde, want de komst van de Kamer werd gezien als een stimulans voor andere bedrijven om zich ook in dit gebied te vestigen. Het besluit van de KvK om zich uiteindelijk toch niet in Hoogeveen te vestigen - de gemeente werd op dezelfde dag als waarop de provincie liet weten het bestemmingsplan goed te keuren, van dit besluit in kennis gesteld - maar in Meppel te blijven, was dan ook een grote teleurstelling.

De goedkeuring van het bestemmingsplan geeft de gemeente de impuls om met de ontwikkeling van het gebied door te gaan. Bovendien hangt de ontwikkeling van dit gebied natuurlijk niet af van de vestiging van één bedrijf, ook als is dat de KvK.

Wat Hoogeveen betreft gaat het project Stationsgebied door. Het statenstuk en het bedrag dat de provincie beschikbaar stelt, geven de gemeente ook extra vertrouwen in de haalbaarheid van het project.

De heer KLEIN NULENT zegt bewondering te hebben voor de inzet van Hoogeveen, maar hij vraagt zich toch af hoe het verder moet, omdat ook de gemeente zich helemaal had voorbereid op de komst van de KvK.

De heer BLANKSMA verwacht dat de invulling van het bedrijventerrein nu wat langer gaat duren. Kan dat dan nog wel binnen dezelfde financiële kaders?

De heer LEISTRA zegt dat het om in totaal 6 ha gaat en dat de planningsperiode zo'n 12 jaar is. Het was dus nooit de bedoeling het gebied in

één keer aan te pakken. Toen de KvK zich meldde, is voor het gebied waarop zij zich wilde vestigen een versnelde procedure in gang gezet. Van dat gebied, waarop overigens niet alleen de Kamer zich zou vestigen, is het bestemmingsplan nu goedgekeurd. Bedrijven die zich nu melden, kunnen zich daar dus vestigen. De gemeente is op zoek naar en in gesprek met bedrijven die zich daar willen vestigen. Er zijn nog geen deals afgesloten.

Het gaat nu nog maar om fase 1A, er zullen nog meer fasen volgen. De snelheid waarmee de volgende fasen van start gaan, hangt af van de economische ontwikkeling.

De heer BAAS is blij dat de heer Leistra heeft ingesproken. Zijn fractie heeft een heel positief gevoel over de invulling van het stationsgebied. Ook de duurzaamheid en het milieu worden heel nadrukkelijk in de plannen meegenomen. De vestiging van de KvK werd ook door de gemeente Hoogeveen heel nadrukkelijk als trekpaard gezien en spreker is blij dat het ook zonder die KvK mogelijk is het gebied te ontwikkelen. Sprekers fractie gaat akkoord met het voorstel.

De heer VANGLANSBEEK deelt mee dat zijn fractie instemt met dit stuk, dat zo prachtig in het beleid van de provincie past.

De heer NIJENBRINKS zegt dat dit ook voor zijn fractie geldt. Het is goed dat op de voorgestelde manier aan de inrichting van dit zichtterrein wordt gewerkt.

De heer IETSWAART vindt het goed nieuws dat de gemeente Hoogeveen nu eindelijk een mogelijkheid ziet om het hele stationsgebied opnieuw in te richten. Het is vooral goed dat oude gebouwen gesloopt en de bodem gesaneerd worden.

Dat de KvK zich uiteindelijk niet in dit gebied vestigt, is voor Hoogeveen wel een aderlating, want zo'n gebouw heeft toch wel een aanzuiende werking.

Spreker heeft niet uit het stuk op kunnen maken of er wel sprake zal zijn van een verant-

woorde exploitatie, al is dat natuurlijk ten principale de verantwoordelijkheid van de gemeente Hoogeveen. Waren gegevens daarover niet beschikbaar, of had het college een speciale reden om daarover niets te melden?

De gemeente neemt ongeveer de helft van de kosten voor haar rekening, de andere helft komt uit het Kompas en van de provincie. Wordt bij de verdeling van de kosten een bepaalde norm gehanteerd? Zo ja, wordt die door het Kompas voorgeschreven, of laat het college de provinciale bijdrage afhangen van de aanvraag?

De heer GAASBEEK deelt mee dat zijn vragen gesteld zijn.

De heer VANDER SCHOOT gaat akkoord met het voorstel, dat voor het stationsgebied van Hoogeveen een facelift betekent.

Wordt bij de sanering het principe de vervuiler betaalt losgelaten, is de vervuiler wellicht niet te achterhalen, of is men tot de conclusie gekomen dat van een kale kip geen veren te plukken zijn? Zou ook van de NS, dat toch ook belang heeft bij een goed stationsgebied in het kader van PPS niet een bijdrage mogen worden verwacht? Hetzelfde geldt eigenlijk voor de projectontwikkelaars die op dat terrein kantoren willen stichten.

De heer BLANKSMA vroeg zich aanvankelijk ook af wat de gevolgen zijn van het afhaken van de KvK, maar hij vindt het nu interessanter te horen wat er gebeurt bij mee- en tegenvallers, dus wanneer bijvoorbeeld het exploitatietekort kleiner of groter blijkt dan nu wordt verwacht. Wat is de ratio achter de verdeling van de kosten tussen gemeente, Kompas en provincie? Spreker is van oordeel dat, anders dan bij statenstuk 890, de aangegeven onderbouwing het goedkeuren van dit voorstel rechtvaardigt.

De heer KLEIN NULENT vindt het een prima stuk voor een prima voorstel. Hij vindt het ook keurig dat de wethouder zich niet heeft laten verleiden tot het doen van een uitspraak over de handelwijze van de KvK.

De heer WEGGEMANS zegt dat omdat het om de ontwikkeling van het stationsgebied gaat een hogere bijdrage uit het Kompas mogelijk is. Bij het voorliggende plan is geen centimeter grond van NS betrokken¹. Rail Vastgoed, onderdeel

---

¹ Er is wel een klein stukje grond van de NS betrokken in het project. Verder betaalt de NS een bijdrage aan het project.

van NS, wil eigenlijk altijd alleen een gebied ontwikkelen en heeft daarom geen behoefte aan een PPS-constructie.

De vervuiling van het gebied is veroorzaakt door de aluminiumfabriek, die al lang geleden is vertrokken. Het verwerven van de grond heeft jaren en jaren gekost en omdat het om een zo uniek project gaat, is het de provincie wel f 3 miljoen waard.

De heer VANDER SCHOOT gaat ervan uit dat bij de verwerving van de grond de vervuiler niet is toegezegd dat bij overdracht van de grond de claim op sanering van de vervuiling zou vervallen.

De heer WEGGEMANS heeft niet de indruk dat bij deze vervuiler veel te claimen was. De provincie is altijd wel heel kritisch met het direct steken van geld in bedrijventerreinen. Voor de onrendabele top kan een beroep op het Kompas worden gedaan en de rest van de inkomsten moet komen van de verkoop van de grond en het gemeentelijk grondbedrijf. Als het niet goed gaat, is het risico voor de gemeente.

De exploitatieopzet is verantwoord en de prijs is verantwoord, maar het is geen weggeefprijs. Het Kompas let daar heel goed op en ook de provincie is daar strenger op gaan letten. Maar een aantal zeer bijzondere omstandigheden rechtvaardigt deze provinciale bijdrage.

Het is bijzonder vervelend dat de KvK daar niet gaat bouwen, maar daaruit kan niet geconcludeerd worden dat Hoogeveen de acquisitie heeft verloren, want de Kamer gaat gewoon nergens bouwen.

Spreker heeft er vertrouwen in dat het wel goed komt met de invulling van dit gebied.

De VOORZITTER dankt de heer Leistra voor zijn komst.

Zij constateert vervolgens dat de commissie een positief advies uitbrengt.

(De heer Dijks verschijnt ter vergadering.

De heer Mastwijk verschijnt weer ter vergadering.)

15. Statenstuk 887, Informatieplan 2002-2005 (e-government) (voorstel x. Naajaarsnota 2001)

De heer VANDER SCHOOT kan zich voorstellen dat aan het updaten van de systemen structurele kosten zijn verbonden, maar hij vindt het wat ver gaan dat ook voor de ergonomie structu-

reel een bedrag wordt geraamd. Heeft het voortschrijden van de techniek dan zulke grote gevolgen voor degenen die de apparatuur bedienen? De nieuwe directeur-griffier zal gescreend moeten worden op zijn ervaring met informatie- en communicatietechnologie (ICT), want die functionaris moet de beleidsuitvoering en de implementatie gestalte geven. Welke criteria worden bij het updaten gehanteerd? Ligt daaraan ook een kosten-batenanalyse ten grondslag?

De nadruk ligt op de interne bedrijfsvoering, maar spreker hoort ook graag hoe wordt gedacht over de externe component, want in de argumentatie wordt ook daarop veel nadruk gelegd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of men op grond van ervaringen met dit nieuwe plan is gekomen of omdat men het boek Inspirerende achterstand gelezen heeft. Spreekster meent dat eigenlijk alleen de ervaring moet spreken.

Hoe is men erbij gekomen om bij www.drenthe.nl bij portaal te starten met een homepage over wegwerkzaamheden? Is dat zomaar bij iemand opgekomen of is daar echt over nagedacht?

Het percentage van de loonsom voor het ICT-gebeuren gaat van 7 naar 12. Om de juistheid daarvan te beoordelen is een meer gefundeerde onderbouwing nodig dan alleen een boekwerk met veel heel mooie projecten.

De heer BLANKSMA zegt dat dit plan een goed instrument kan zijn voor een beheerste modernisering van het provinciale apparaat. Bij iets als ICT is dat buitengewoon lastig te controleren omdat een statenlid daar over het algemeen weinig verstand van heeft.

Een van de doelstellingen is interactie van de organisatie en het bestuur met burgers en partners. Het risico is dat gedacht wordt dat bij uitvoering van dit voorstel Drenthe een zichtbare provincie is geworden. Hoewel ICT natuurlijk een bijdrage levert aan de communicatie met de burgers, is dit niet voldoende. Voor het behoud van het democratisch draagvlak van de provinciale bestuurslaag moet echt een grote slag gemaakt worden in het verbeteren van de communicatie met de burgers. Immers, de groep die via de digitale weg wordt bereikt, is gewoon te klein. Niet alleen beschikt maar de helft van het aantal inwoners over het instrumentarium, bovendien wordt ook nog alleen gecommuniceerd met degenen die zelf de provinciale website bezoeken. Daarom zal evenveel zo niet meer geïnvesteerd moeten worden in andere communicatiemethodes. GroenLinks juicht de stap die nu wordt gezet wel toe, maar blijft van mening dat er meer

nodig is. Daarvoor zullen bij de algemene beschouwingen voorstellen worden gedaan.

De heer SCHAAP deelt mee dat zijn fractie het plan steunt, omdat het van belang is de ICT goed voor elkaar te hebben. Is zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve capaciteit van het apparaat dat deze technologie moet invoeren en moet laten functioneren wel in overeenstemming met de ambitie? Omdat de bekabeling in het provinciehuis te weinig capaciteit heeft, wordt de mogelijkheid genoemd meer met draadloze communicatie te gaan doen. Ontstaan daardoor geen risico's met betrekking tot de beveiliging? Op pagina 35 wordt vermeld dat het bij calamiteiten maximaal vijf werkdagen mag duren voor het systeem weer werkt. Is dat niet veel?

De heer DIJKS meldt dat het gaat om vijf dagen in het jaar.

De heer SCHAAP vraagt of een storing dan maximaal één dag mag duren. Kan het college aangeven of met een besteding van 11% van de loonsom de provincie min of meer in de pas loopt?

De heer WILLEMSE kan zich vinden in het verhaal van GroenLinks. *E-government* is een onomkeerbaar proces. In twee jaar het percentage van 25 op 75 brengen wijst erop dat het heel snel gaat. Het risico daarbij is wel dat bepaalde groepen van burgers - vooral ouderen en minder bedeelden maar ook mensen die gewoon de interesse niet op kunnen brengen - buiten de boot gaan vallen. Moet er niet voor worden gewaakt dat het smool van de provincie over enige jaren alleen nog maar elektronisch is en daarmee eigenlijk helemaal niet meer bestaat? Het is van belang duidelijk te maken dat er ook nog mensen achter zitten en dat informatie niet alleen digitaal maar ook nog op de oude vertrouwde manier kan worden verkregen.

De heer MASTWIJK vindt het ondanks de soms wat vreemde termen een duidelijke nota, al heeft hij hem wel een paar keer moeten lezen. Op pagina 7 wordt geconstateerd dat Drenthe met zijn website afzakt naar de grijze middenmoot, maar het moet natuurlijk geen ICT-bedrijven om het ICT-bedrijven worden. Ook een provincie die op de derde plaats staat, kan een heel behoorlijke website hebben. Spreker pleit daarom voor een beheerste invoering van de toepassingen die de provincie nodig heeft.

Ter voorkoming van nog meer dogs en problem-children dringt spreker erop aan in voorkomende gevallen van contra-expertise gebruik te maken. Het systeem mag maximaal vijf dagen per jaar uit de lucht zijn, maar dat kan ook vijf dagen achtereenvolgens betekenen. Dat kan absoluut niet. Als, om dat te voorkomen, aanvullende maatregelen c.q. middelen nodig zijn, moet het college de staten hiervoor een voorstel voorleggen. Als wordt vastgehouden aan een beheerste toepassing van ICT stemt sprekers fractie in met verhoging van het plafond naar 11%.

De heer BOMHOF complimenteert het college met de onderbouwing van de gevraagde investering. Dat dit plan in eigen huis kon worden gemaakt, zegt ook wel iets over het niveau van het apparaat. Naar aanleiding van de verhoging van het budgetplafond lijkt het spreker goed dat ook inzicht wordt gegeven in de productiviteitsverbetering en de besparing op papier. Invoering van automatisering vraagt aanpassing en een mentaliteitsverandering van het ambtelijk apparaat. Heeft het college hier wel aandacht voor?

De heer IETSWAART zegt dat zijn fractie de wens van het college om bij te blijven in de ICT ondersteunt als het gaat om de dienstverlening en de eigen bedrijfsvoering en daarom instemt met daarvoor noodzakelijke investeringen. Het Informatieplan 2002-2005 maakt een gedegen indruk. De inhoudelijke beoordeling van plannen als het onderhavige vraagt om een behoorlijke dosis IT-deskundigheid. Het gevaar is dan ook dat de discussie alleen maar gaat over de middelen en niet over de inhoud. Spreker heeft zich afgevraagd of alle maatregelen die in het plan zijn genoemd wel aansluiten bij de praktijk en echt nodig zijn. Is draadloze techniek niet achterhaald omdat er dan niet beveiligd kan worden? Is het niet slecht voor de gezondheid? Welke invloed heeft het feit dat het voorlopig niet mogelijk is via breedband te werken? Welke invloed heeft invoering van dit plan op de interactie met burgers? Hoe kunnen de ontwikkelingen en de uitdijende kosten beheerst worden? Heeft het college er nog wel zicht op? De afspraak was dat het uitgavenplafond op 7% van de loonsom zou liggen, maar nu is er meer geld nodig. Staan tegenover de op pagina 6 genoemde kostenstijgingen ook besparingen? De kosten stijgen in 2001 met 8,9% en in 2002 met 10,5%. Heeft het college nog wel zicht op alle stijgingen?

De heer GAASBEEK deelt mee dat zijn vragen inmiddels zijn gesteld.

De heer DIJKS zegt dat de voorliggende nota een vervolg is op Welkom in digitaal Drenthe en het Communicatieplan. Het is een en-en-verhaal. Er zal niet alleen via de elektronische snelweg met de Drentse burger gecommuniceerd worden, voorlopig zal de traditionele vorm van communicatie gehandhaafd blijven. Mede daarom zijn de besparingen niet exact in beeld te brengen.

De heer HARLEMAN vindt dat "voorlopig" niet genoeg; de twee vormen moeten altijd naast elkaar blijven bestaan. Een bezoek van de heer Ter Beek kan toch niet vervangen worden door een chatbox met hem?

De heer DIJKS meent dat gedurende de ontwikkelingen de mate van intensiteit van de twee vormen zal gaan verschillen. Niemand had bij de start van het Stateninformatiesysteem (SiS) toch verwacht dat het allemaal zo snel zou gaan? Dat diverse media voorlopig naast elkaar blijven bestaan, heeft ook invloed op de kosten. Er zullen behalve brochures, folders en persberichten ook webberichten gemaakt moeten worden. Daarom zullen voorlopig nog weinig besparingen ingeboekt kunnen worden. Het snel beschikbaar hebben van informatie zal binnen de organisatie wel besparingen opleveren, maar die kunnen op dit moment nog niet in beeld worden gebracht.

De heer IETSWAART wijst erop dat niet op alle ontwikkelingen behoefte te worden ingegaan.

De heer DIJKS zegt dat dat ook zeker niet gebeurt. Juist omdat het college de staten niet voor verrassingen wil plaatsen, geeft het informatieplan een doorkijk tot 2005. In het plan staat wat de organisatie de komende jaren denkt tegen te komen.

De wensen worden steeds hoger en daarmee is rekening gehouden bij het berekenen van de kosten.

Het opschroeven van de bereikbaarheid van het SiS naar 99% kost op jaarbasis f 40.000,-- extra, maar ook dan is er geen zekerheid dat zich nooit calamiteiten zullen voordoen. Voor 2002 is daarin nog niet voorzien.

De heer SCHAAP vraagt of bij de huidige bereikbaarheid het systeem echt nooit langer dan één dag uit de lucht is.

De heer DIJKS wijst erop dat door bijzondere omstandigheden de storingen elkaar kunnen opvolgen. Hij kan op dit punt dus geen garanties geven.

De heer SCHAAP begrijpt dat met f 40.000,-- per jaar extra de bereikbaarheid 99% wordt en dat daarmee dergelijke situaties worden voorkomen.

De heer DIJKS zegt dat voor dat geld een voorziening wordt aangelegd die in de meeste organisaties gangbaar is. Juist omdat het systeem zowel intern als extern intensief wordt gebruikt, is het zaak calamiteiten tot een minimum te beperken.

De kosten-batenanalyse waarom is gevraagd, is uit het meerjarenperspectief te halen.

Aan het opstellen van dit plan zijn uitvoerige discussies in dit huis voorafgegaan.

Dat de website nu opent met de wegwerkzaamheden vloeit voort uit de verleden jaar gemaakte afspraak dat zou worden gewerkt aan een portaalfunctie. De website wordt per maand door ongeveer 17.000 bezoekers aangedaan. Drenthe streeft er niet naar qua bezoekersaantal bij de top te horen maar wel qua kwaliteit van de informatie. De website moet tegemoetkomen aan de behoeften van de Drenten en van allen die met de provincie willen communiceren.

De heer BLANKSMA vraagt of het om 17.000 bezoeken of om 17.000 verschillende bezoekers gaat.

De heer DIJKS antwoordt dat het gaat om 17.000 bezoeken per maand.

Het college heeft het volste vertrouwen in de kwaliteit van het personeel dat wat nu wordt voorgesteld de komende jaren ook wordt verwezenlijkt. Iets opzetten is één maar het in de praktijk ook toepassen is twee.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of bij dat aantal van 17.000 ook de keren dat statenleden inbellen is betrokken.

De heer DIJKS zegt dat die aantallen niet in het aantal van 17.000 zijn betrokken, omdat de staten in het interne circuit zijn opgenomen en niet via de website binnenkomen.

Met de digitale dienstverlening wordt geprobeerd de informatie sneller bij de burger te krijgen, maar de traditionele dienstverlening zal daarnaast blijven bestaan.

De heer WILLEMSE vraagt van welk aantal dan wordt uitgegaan bij het noemen van een percentage van 75. Gaat het om het totale aanbod en is daarvan dan 75% digitaal en 25% niet?

De heer DIJKS zegt dat van het totaal aan producten dat de Drentse burger kan krijgen, 75% digitaal moet kunnen worden afgenomen. Voorlopig zijn de vergunningen daar nog niet bij betrokken.

Aan het adres van de heer Ietswaart die zich bezorgd heeft getoond of het college overal nog wel zicht op heeft, geeft spreker het advies van nacht maar rustig te gaan slapen, want het college heeft alles nog helder voor ogen en heeft ook de kosten in de hand. De verhoging van het kostenplafond is nodig om zowel de dienstverlening te verbeteren als het hele werkproces beter aan te kunnen sturen en te voldoen aan strengere eisen ten aanzien van beeldschermwerk. In provincieland zit Drenthe wat de kosten betreft niet in de kopgroep en ook niet onderaan, maar hoort het toch wel tot de eerste zes, zeven provincies.

In IPO-verband wordt een tijdelijk kenniscentrum ingericht, waarin de kennis die bij de diverse provincies aanwezig is uitgewisseld kan worden, zodat niet elke provincie het wiel opnieuw behoeft uit te vinden. Ook dit bespaart tijd en geld. De heer VISSER zegt dat de bekabelingsinfrastructuur in het provinciehuis uit 1992 stamt. Die infrastructuur is op dit moment nog ruim voldoende, maar omdat steeds meer grafische bestanden moeten worden verstuurd, zal de capaciteit over een jaar of drie problemen gaan opleveren. In 2004 zal worden onderzocht of de bestaande kabels kunnen worden gebruikt om meer bandbreedte te gebruiken. Is dat niet mogelijk dan zijn er twee mogelijkheden: het aanleggen van een nieuwe bekabeling of draadloze communicatie. Die draadloze communicatie heeft op dit moment echter nog geen erg hoge capaciteit en bovendien kan veel draadloze communicatie niet goed beveiligd worden. Het is daarom nog geen gegeven dat in 2004 gekozen zal worden voor draadloze communicatie.

TWEEDE TERMIJN

De heer IETSWAART begrijpt dat het instandhouden van de traditionele communicatie en het invoeren van de digitale dienstverlening geld kosten, maar de digitale dienstverlening zorgt toch ook voor besparingen? Waarom zijn die nergens zichtbaar gemaakt?

De heer DIJKS zegt dat zodra die besparingen zichtbaar kunnen worden gemaakt, die zeker zullen worden gemeld.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie ook ten aanzien van dit statenstuk positief adviseert.

(De heer Van der Schoot verlaat de vergadering.)

16. **Statenstuk 888, Najaarsnota 2001, Beleidsnota 2002 en Begroting 2002**

De VOORZITTER vraagt de commissie vooral te reageren op de zogenaamde "grijze pagina's", de bladspiegels.

De heer DIJKSTRA deelt mee dat zijn fractie veel waardering heeft voor de Najaarsnota, niet alleen qua presentatie maar ook qua evenwichtige verdeling van gelden. De fractie van de PvdA gaat akkoord met de in de nota opgenomen voorstellen.

Over de in de nota opgenomen prijsmutatie van 2% voor de materiële consumptie heeft spreker wat twijfels. Met de opgenomen percentages voor de lange en korte rente kan hij leven, al is de korte rente inmiddels wat lager worden. Het is een gezonde ontwikkeling dat het financiële weerstandsvermogen van de provincie behoorlijk toeneemt. Het is verheugend dat de begroting voor 2002 reëel sluitend is, ook in meerjarig perspectief.

De heer SCHAAP vindt de Beleidsnota zeer toegankelijk geschreven tot de passage op pagina 59 over het dienstvervoer. Wat daar staat is wel heel cryptisch en uiterst vaag. Wat wordt er nu precies bedoeld?

Het buitenlandbeleid komt in de nota niet aan de orde. Het college heeft nog niet zolang geleden bij monde van de heer Weggemans toegezegd dat voor 1 januari 2002 de buitenlandnota klaar is. Kan de heer Swierstra die toezegging bevestigen?

De staten hebben een besluit genomen over hoe in de komende jaren verder moet worden gegaan met de zandwinning in Drenthe. Drenthe moet aan de opdracht van het Rijk voldoen en daarom hebben de staten besloten dat de zandwinning bij Gasselte uitgebreid moet worden. Nu valt die zandwinning voor een deel onder de ecologische hoofdstructuur (EHS). Hierover zijn brieven naar het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) gegaan en vervolgens gebeurt er helemaal niets en dat

kan natuurlijk niet. Wil het college meer druk uitoefenen op de Ministeries van Verkeer en Waterstaat (VW) en LNV dat nu eens een besluit wordt genomen en wil het daarbij melden dat de staten van Drenthe hebben uitgesproken dat het belang van die zandwinning zodanig groot is dat die in dat gedeelte van de EHS moet kunnen plaatsvinden?

De heer NIJENBRINKS vindt de stukken en met name de Beleidsnota zeer leesbaar.

Met betrekking tot de zandwinning in Gasselte onderschrijft spreker de opmerkingen van de heer Schaap. Het heeft er alle schijn van dat het Rijk de zaken traineert. De staten hebben gekozen voor uitbreiding van de zandwinning in Gasselte, mede omdat het alternatief was dat op een andere plaats de Drentse bodem schade zou moeten worden toegebracht.

Naar aanleiding van het Vuurwerkbesluit heeft gedeputeerde Musschenga van Groningen gewezen op de problemen bij het delegeren van bevoegdheden naar de provincie. Kan het college hierover wat meer meedelen?

Met betrekking tot de bladspiegels is in de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Milieu (RIM) al de toezegging gedaan dat voor geïnteresseerde statenleden een bijeenkomst zal worden georganiseerd, waarop uitleg zal worden gegeven en kan worden aangegeven op welke punten verbeteringen gewenst zijn.

Sprekers fractie heeft alleen maar lof voor de systematiek van Voorjaarsnota en Najaarsnota en zij accepteert dat niet alle facetten in een keer in die systematiek aan de orde komen. Zo staat op pagina 108 achter de omschrijving van de doelstelling eigenlijk precies hetzelfde als achter de indicatoren voor doelrealisatie; dat is een van de punten waarop de grijze bladspiegels nog verbetering behoeven.

Met de voorstellen 1 tot en met 4 van de Najaarsnota heeft sprekers fractie geen enkele moeite. De voorstellen 6 en 7 hebben betrekking op de invulling van nieuw beleid en de bestemming van de middelen uit het Fonds flexibel beleid. Omdat sprekers fractie nog niet en misschien uiteindelijk wel helemaal niet instemt met de extra aankoop van natuurterreinen kan hij nu nog geen uitsluitel geven over voorstel 5. Over voorstel 7 zijn in de functionele commissie opmerkingen gemaakt over ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving en het Noorderpark. Bij de begrotingsbehandeling zal spreker daarom op die onderdelen van het voorgestelde beleid terugkomen.

De heer MASTWIJK sluit zich aan bij de complimenten voor de vormgeving van de stukken, al ziet hij niet het nut in van de in de Beleidsnota opgenomen grafieken, omdat die eigenlijk niets aan de tekst toevoegen.

Ten aanzien van de zandwinning hanteert spreker het motto "niet zeuren maar graven".

Met betrekking tot de passage over het dienstvervoer onderschrijft spreker de opmerking van de heer Schaap. Het college heeft op dit punt vast een goed verhaal, want de passage staat bijna letterlijk ook in de Najaarsnota. Gaat het om dienstvervoer van bodes, kantonniers of om dienstauto's voor het college?

Kan het college al iets melden over het treasury-beleid?

In de begrotingsvergadering zal de fractie van het CDA het voorstel doen theater Benjamin te gaan subsidiëren.

De heer BLANKSMA meldt dat zijn fractie tegen geen van de in de stukken vermelde onderdelen grote bezwaren heeft. Op de prioriteitstellingen komt hij bij de algemene beschouwingen terug. Voor de dekking van afgerond f 8 miljoen voor nieuwe voorstellen wil het college tot 2003/ 2004 onder andere de algemene reserve en de verlaging van de dotatie in het Fonds verkeer en vervoer gebruiken. GroenLinks vindt dat niet een echt degelijke dekking, want hiermee worden problemen doorgeschoven naar de volgende statenperiode. Het college moet daarom of met minder voorstellen komen of meer dekking aangeven.

Met betrekking tot de indicatoren merkt spreker naar aanleiding van de vier vragen van het college op dat de indicatoren die op pagina 109 van de begroting zijn genoemd, wel erg kwantitatief zijn. Dat is wel begrijpelijk want dan kan alles gewoon nageteld worden, maar het is toch ook belangrijk kwalitatieve indicatoren in te bouwen, hoe moeilijk dat ook is. Een tweede punt van kritiek is dat wel telkens sprake is van "aantal" maar dat nergens is vermeld hoe groot dat aantal dan moet zijn.

GroenLinks verwacht als op de ingeslagen weg wordt voortgegaan, de kwaliteit van de besprekingen beter kan worden. Waar het apparaat zoveel inspanningen pleegt om de stukken goed te laten zijn, hebben de staten de verantwoordelijkheid van alle gegevens een goed gebruik te maken.

De heer DIJKSTRA vraagt of GroenLinks dan het bedrag van 4 ton dat vanaf 2005 niet meer aan de dotatie Fonds verkeer en vervoer wordt onttrokken wil compenseren door de opmerking

van de heer Nijenbrinks over de aankoop van natuurgebieden over te nemen.

De heer BLANKSMA zegt alleen een dekkingprobleem gesignaleerd te hebben. Tot en met 2004 vindt een verlaging van de dotatie plaats, maar die houdt in 2005 op. Dan zijn er twee mogelijkheden: of het college moet minder willen of het moet meer dekkingmiddelen beschikbaar stellen. Het college is als eerste verantwoordelijk voor een goede dekking van de voorstellen.

De heer DIJKSTRA ziet met belangstelling uit naar de algemene beschouwingen van GroenLinks.

De heer BLANKSMA stelt dat zeer op prijs.

De heer ENGELS sluit zich aan bij al degenen die al waarderende opmerkingen hebben gemaakt over de kwaliteit van de stukken. Zijn commentaar op de grijze bladspiegels vat hij samen met de woorden "het is een begin". De discussie daarover hoort eigenlijk ook niet in deze commissie thuis.

Op pagina 7 van de Najaarsnota staat iets over kostenstijgingen als gevolg van de invoering van het dualistische stelsel. In hoeverre is hierbij rekening gehouden met een verkleining van het aantal statenleden?

Voorstel 2 om het incidentele tekort op de personele lasten ten laste van de ruimte in 2001 te brengen, is voor sprekers fractie wat moeilijk te pruimen. In de Voorjaarsnota stond immers dat geprobeerd zou worden via een gefaseerd groeien krimpproces formatieve knelpunten op te lossen. Hierdoor zouden bedrijfsmatig werken en interne kostenbeheersing gestimuleerd worden en het zou bovendien budgettair neutraal kunnen. Daarvan is in de Najaarsnota niets terug te vinden, omdat informatie over uitputting van die budgetten als gevolg van het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem nog niet voorhanden is. Spreker kan zich daarbij wel iets voorstellen, maar de nu gekozen oplossing vindt hij wat al te gemakkelijk. Als die informatie er namelijk wel komt en er is ook sprake van overschotten op bepaalde budgetten, kan het een en ander dan nog hersteld worden, of wordt het tekort van 7,5 ton gewoon geaccepteerd?

Van het totaal te besteden bedrag van f 8 miljoen voor nieuw beleid en intensiveringen wordt f 2 miljoen in eigen huis gestopt. D66 meent dat er in het algemeen een goede balans moet zijn tussen wat wordt uitgegeven aan maatschappelijke noden en behoeften en de uitgaven binnen het provinciehuis. De uitgaven binnen het pro-

vinciehuis moeten altijd een betere bedrijfsvoering ten doel hebben. In ieder geval moet de indruk van sinterklazerij worden voorkomen. In voorstel h. op pagina 18 wordt zo'n 5,5 ton uitgetrokken voor herinrichting van verschillende ruimtes in het provinciehuis. De motivering daarvoor in zowel de Najaarsnota als in de Beleidsnota vindt spreker weinig indrukwekkend; eigenlijk begrijpt hij er helemaal niets van. Wat is de urgentie?

Dat de personele gevolgen van nieuw beleid neerkomen op een bedrag van 6 ton is wel heel veel, zeker omdat er over 2001 al sprake is van een tekort van 7,5 ton. Waar is dat gefaseerde krimp- en groeiproces gebleven? Wordt ook nagedacht over andere manieren om tot een beheersing van de kosten te komen: vacatu-restops of het inzetten van bespaarde loonkosten? Wordt wel eens nagedacht over een instrument als efficiencykorting? Cumulatie leidt niet tot beheersing.

Spreker onderstreept de opmerkingen van de heer Schaap over de duistere passage over het dienstvervoer. Er was toch zo leuk ingeruild? In voorstel ac. wordt een bedrag van bijna 3 ton gevraagd voor het aanschaffen van platte beeldschermen. Dit bedrag komt dus bovenop dat van statenstuk 887. Wat is objectieve urgentie van voorstel ac.? Is de apparatuur die er nu staat al helemaal afgeschreven? Het personeel wil natuurlijk het beste van het beste en voor platte beeldschermen is veel te zeggen, maar het gaat nu wel erg hard.

Op pagina 29 wordt dekking gevraagd voor ruim f 7,9 miljoen en er wordt dekking aangegeven voor ruim f 8 miljoen. Waarom is dat? Een greep in de algemene reserve vindt spreker geen degelijke dekking, zeker niet als uiteindelijk nog weer f 150.000,- wordt overgehouden. De fractie van D66 heeft enkele onderdelen van voorstel 7 nog in beraad.

De heer BAAS sluit zich aan bij de vraag van de heer Schaap over het buitenlandbeleid. Met betrekking tot de bladspiegels onderschrijft hij de al gemaakte opmerkingen. Het is allemaal al veel beter dan het was maar het moet nóg beter. De fractie van de ChristenUnie gaat akkoord met voorstel 1 uit de Najaarsnota.

Met betrekking tot voorstel 2 is de mening van sprekers fractie al uitstekend door de heer Engels verwoord. Gehoopt wordt dat dit tekort echt incidenteel blijft en dat de toezegde informatie alsnog komt.

Spreker gaat akkoord met de voorstellen 3 en 4. Met betrekking tot de voorstellen die vermeld zijn onder de letters h., p., t. en y. van voorstel 5

vraagt spreker waarom daarvoor geen aparte statenstukken zijn gemaakt, waardoor er meer ruimte is voor het geven van een onderbouwing. Met name de wel heel korte motivatie bij voorstel h. heeft spreker verbaast. Hij kan zich herinneren dat toen het om het voorplein ging zelfs het statenstuk nog niet voldoende informatie bevatte.

Ook bij de voorstellen v. en z. maakt spreker nog een voorbehoud.

Als het om voorstel 7 gaat heeft sprekers fractie vooral aarzelingen bij het bedrag voor de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving en dan vooral omdat de cofinanciering onduidelijk is.

(Mevrouw Nieuwenhuis en de heren De Haas en Bomhof verlaten de vergadering.)

De heer GAASBEEK heeft bezwaar tegen het opnieuw verhogen van het aantal opcenten op de motorrijtuigenbelasting (MRB).

Het lijkt hem niet juist de korte rente tot en met 2004 op 4,5% te stellen.

Op pagina 7 van de Beleidsnota staat dat vanaf 2003 het lidmaatschap van provinciale staten (PS) ontkoppeld zal worden van dat van gedeputeerde staten (GS). Wat is er naar de mening van het college eerder: GS of een nieuwe PS? Spreker vraagt het college bij de evaluatie van de gemeentelijke herindeling prioriteit te geven aan de mening van de burgers.

Bij de nog te harmoniseren arbeidsvoorwaarden wordt op pagina 58 van de Beleidsnota de klokkenluidersproblematiek genoemd. Wat wordt daarmee bedoeld?

De heer WEGGEMANS dankt de commissie voor de vele instemmende geluiden.

Met betrekking tot de bladspiegels lijkt het hem te weinig dat de staten het zich laten uitleggen. Het college heeft behoefte aan kritiek op of instemming met die bladspiegels want het wil daarvan leren. Daarom stelt hij voor in de commissievergaderingen van januari en maart per commissie een uur te reserveren voor analyse van de bladspiegels.

De heer GAASBEEK zegt dat de Statencommissie RIM echt wel kritiek had.

De heer WEGGEMANS zegt kritiek te hebben op de manier waarop de staten ermee omgaan. Dat het allemaal nog niet volmaakt is, is het college wel bekend. De staten moeten concreet maken waaraan zij dan denken. De opmerkingen die over de bladspiegels zijn gemaakt, zijn

terecht, maar het lijkt hem veel beter per commissie op deze kwestie in te gaan dan weer een algemene uitleg te geven. Het gaat niet meer om de systematiek maar om de inhoud. De nieuwe bladspiegels worden in het voorjaar en in de zomer van 2002 geproduceerd en dan zijn de commissievergaderingen van januari en maart goede gelegenheden om nog eens op de inhoud in te gaan, want zoals het nu gaat komt het college geen stap verder.

De heer DIJKSTRA is het hiermee hartgrondig eens. Daarom heeft hij in het voorzittersoverleg voorgesteld hierop in een commissievergadering en dan misschien zelfs wel aan de hand van een statenstuk terug te komen. Er was echter een voorzitter die dacht dat zoiets niet in de normale tijd van de commissie zou zijn in te passen.

De heer WEGGEMANS stelt voor hiervoor de commissievergaderingen van januari en/of maart te gebruiken. Het college wil gewoon aan de hand van wat kritische opmerkingen de stap zetten naar een verdere vervolmaking van het geheel.

De heer HARLEMAN zegt dat de Statencommissie RIM heeft besloten al op 19 november een hoofdstuk uitgebreid te behandelen.

De VOORZITTER wijst erop dat het probleem nu was dat het college de stukken te laat aanleverde. Alle fracties hebben echter aangegeven nader over de bladspiegels te willen spreken.

De heer WEGGEMANS zegt dat ter dekking van de uitgaven voor nieuw beleid en intensiveringen verlaging van de dotatie Fonds verkeer en vervoer na 2004 niet meer nodig is. Voor de onttrekking aan de algemene reserve geldt dit al na 2003. Het meerjarenperspectief ziet er beter uit dan het perspectief voor de jaren 2002 en 2003. De algemene reserve is ook na de onttrekking nog ruimschoots voldoende. Bij de rekening over 2002 blijkt wel of de resterende ruimte van f 150.000,- ook nog gebruikt moest worden.

De heer ENGELS is ook niet bang dat de algemene reserve in de problemen komt, het gaat om het principe of de algemene reserve mag worden gebruikt om een begroting sluitend te maken. Spreker is dan ook blij met de opmerking in het stuk dat niet uit de algemene reserve is geput om de begroting sluitend te maken maar om beleidsintensiveringen tot stand te brengen, maar het blijft een verkeerde keus.

De heer HARLEMAN wijst erop dat voor structurele uitgaven structurele dekking moet worden aangegeven. Volgens de planning is er in 2005 wel f 2 miljoen over, maar daarbij wordt ervan uitgegaan dat de rente gelijk blijft en dat de uitgaven met 2,2% stijgen. De rente hoeft maar met 1% te stijgen en de twee miljoen gulden is weg. Omdat nu wel structurele uitgaven worden vastgelegd, worden de volgende staten met een erfenis hiervan opgezadeld.

De heer WEGGEMANS zegt dat gepoogd zal worden in de Voorjaarsnota voor al deze problemen een oplossing te vinden. De september-circulaire geeft een positief beeld. Wat nu aan beleidsvoorstellen en dekking is aangegeven, is een compromis van het college, want een verlaging van de dotatie Fonds verkeer en vervoer was bepaald niet de eerste prioriteit van de heer Swierstra.

De verhoging van de opcenten is zeker nodig om een verantwoord financieel beleid te kunnen voeren, want die opcenten vormen 40% van de inkomsten van de provincie.

De heer GAASBEEK ziet ervan af op dit punt in te gaan, maar hij is het niet met de gedeputeerde eens.

De heer WEGGEMANS zegt dat er in financiële zin niet anders over gedacht kan worden, of er moet bezuinigd worden.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat de indexering van de opcenten berust op een afspraak.

De heer WEGGEMANS zegt dat het college pas naar de financiële gevolgen van de dualisering kijkt als het wetsontwerp is aangenomen. Zo zitten er misschien wel meer besparingen in de pijplijn, maar het college wil daarop niet vooruitlopen.

De heer ENGELS constateert dat het college ervan uitgaat dat de invoering van het dualisme zo vaststaat als een huis.

De heer WEGGEMANS herhaalt dat het nog geen wet is.

In de Voorjaarsnota is al aangekondigd dat er op personeelsgebied een knelpunt is. *pro^{BIS}* werkt, maar nu moet het apparaat er nog mee werken. De totale financiële administratie moet op een totaal andere manier gevoerd gaan worden. De productgroepen gaan voor hun eigen financiële administratie zorgen. Om iedereen met *pro^{BIS}* te kunnen laten werken is in 2001 nog een extra

uitgave nodig is. Als het geraamde bedrag niet helemaal nodig blijkt te zijn, komt dat bij de rekening wel terug.

Er is voor het personeel structureel meer geld nodig. Natuurlijk wordt als er taken bijkomen eerst gekeken of het allemaal efficiënter kan, maar met name bij de Productgroepen Cultuur en Welzijn en Verkeer en Vervoer is er sprake van nieuwe taken en ook de uitvoering van de nieuwe Flora- en faunawet wordt aan de provincie overgedragen, waarbij de minister per se weigert extra geld te geven. Het college heeft het allemaal heel secuur bekeken en is tot de conclusie gekomen dat er toch wel zes ton bij moet en wat het college betreft wordt het ook vooral niet meer. Het is heel ongebruikelijk om, als het om personeelskosten gaat, met aparte statenvoorstellen te komen, maar het kan natuurlijk wel. Hetzelfde geldt voor de andere voorstellen die betrekking hebben op de interne bedrijfsvoering van de provincie.

De heer SWIERSTRA zegt dat door diverse omstandigheden - vertrek van de griffier en onderbezetting bij Cultuur en Welzijn - de nota Buitenlandbeleid wat is vertraagd. Over twee weken wordt opnieuw met de werkzaamheden aan de nota gestart. Spreker kan dan ook niet garanderen dat die nota voor 1 januari 2002 klaar is, maar het zal ook geen 1 januari 2003 worden.

De heer SCHAAP vindt dat wel een heel ruime marge. 1 februari is ook prima, maar het gaat erom dat die nota er gewoon een keer komt.

De heer SWIERSTRA geeft aan dat zo snel mogelijk gewerkt zal worden en dat de nota in elk geval komend voorjaar verschijnt.

Met betrekking tot de zandwinning heeft het college inmiddels brieven ontvangen over problemen met belanghebbenden, maar het heeft daarop nog niet gereageerd.

Na bespreking van dit onderwerp in de staten is richting het ministerie actie ondernomen omdat LNV toestemming moet geven voor het inbreken op de EHS. Het ministerie heeft kennelijk niet veel haast, maar de signalen uit de commissie zijn voor het college aanleiding er nog eens extra achteraan te gaan. Als er dan sprake is van het heen en weer kaatsen tussen verschillende ministeries zal spreker via het IPO de staatssecretaris van VW vragen dit punt op de rijksagenda te zetten en haar collega van LNV tot een duidelijke uitspraak te verleiden. De staatssecretaris heeft alle belang bij oplossing van deze problematiek, omdat de taakstelling behoorlijk

onder druk staat en er van verschillende kanten op wordt aangedrongen de taakstelling te vergroten.

De heer SCHAAP gaat ervan uit dat het nog wel even duurt voor het allemaal geregeld is. Als de gemeente Aa en Hunze nu de bestemmingsplanprocedure start, wordt het ministerie wel verplicht om helderheid te geven. Het kan toch echt niet dat de staten van Drenthe denken dat iets op een bepaalde manier moet en dat dan diensten van een ministerie de zaak traineren.

De heer SWIERSTRA vraagt zich af of langs die lijn sneller het doel kan worden bereikt, maar hij zegt toe dat het college zal kijken waar nu precies de bottleneck zit, want de uitspraak van de staten is ook de uitspraak van het college.

Het antwoord op de vraag van de heer Gaasbeek wat er het eerste is, GS of PS is PS. Alleen wanneer het wetsontwerp met betrekking tot het dualisme wordt aangenomen en dezelfde trekken gaat vertonen als de geamendeerde wet met betrekking tot het dualisme bij de gemeenten dan kan direct na de totstandkoming van de nieuwe staten het demissionaire college doorgaan en dat kan dan bij wijze van spreken tot Kerstmis duren.

Over de evaluatie van de gemeentelijke herindeling is enige tijd geleden uitvoerig gesproken.

Het college zal dit najaar nog een voorstel maken over hoe die evaluatie zal plaatsvinden en daarin zal, mede op verzoek van de staten, ook plaats zijn voor het oordeel uit de samenleving. Hoe dat precies moet, weet spreker nog niet maar het zal geen enquête zijn waarin burgers de vraag wordt voorgelegd wat zij van de gemeentelijke herindeling vonden.

(De heer Willemse verlaat de vergadering.)

Het vuurwerk wordt straks voor een belangrijk deel onderdeel van de portefeuille milieuzaken en voor het veiligheidsdeel hoort het thuis in de portefeuille van de commissaris van de Koningin (CvdK). Het is het stellige voornemen van het kabinet de decentralisatie van het vuurwerkbeleid naar de provincies heel snel vorm te geven, want het kabinet wil zelf dat probleem heel graag kwijt. Dat betekent dat een deel van de verantwoordelijkheid bij de gemeenten blijft c.q. komt te liggen, met name als het gaat om het consumentenvuurwerk. Het grote vuurwerk, dus het vuurwerk voor evenementen, wordt een verantwoordelijkheid van de provincie. Een deel van de verantwoordelijkheid wordt al op 1 december bij de provincies gelegd, maar de financiële kant van het verhaal en het bevorderen van de des-

kundigheid zijn nog onvoldoende geregeld. De provincies willen best de verantwoordelijkheid op zich nemen, maar zij willen niet de zwarte piet toegeschoven krijgen als er wat gebeurt, omdat zij op dit moment de deskundigheid nog niet in huis hebben. Als dit allemaal niet wordt geregeld, zullen de provincies aandringen op bestuurlijk overleg met de minister om dit probleem nog voor 1 december opgelost te hebben.

De heer DIJKS merkt op dat met betrekking tot de apparatuur voor het personeel een aantal dingen moeten. Op grond van de Arbowetgeving moeten of de werkplekken worden vergroot of andere apparatuur worden aangeschaft. Het college kiest, mede omdat platte beeldschermen uitermate energiezuinig zijn, voor de andere apparatuur.

Het college meent dat de herinrichting van de werkruimtes en vergaderzalen een kwestie van interne bedrijfsvoering is en dat daarom daarvoor geen apart statenstuk behoeft te worden gemaakt. Een provincie die altijd roept kwaliteit te willen uitstralen, moet ook haar eigen huis op orde hebben.

De heer BAAS vraagt of in dat bedrag ook een post voor veiligheidsvoorzieningen zit.

De heer DIJKS zegt dat het college daarvoor met een apart statenvoorstel komt. Het gaat nu alleen om de herinrichting van vertrekken.

De heer BAAS had toch de voorkeur gegeven aan een apart statenstuk. Het gaat om een behoorlijk groot bedrag en daarvoor acht hij een beter gemotiveerd en onderbouwd verhaal noodzakelijk.

De heer DIJKS meent de motivering al te hebben aangegeven. Het college denkt dit bedrag nodig te hebben, maar het werk zal per stukje aanbesteed worden, want tijdens de verbouwing moet het werk doorgaan.

De heer ENGELS vraagt wat het volgende voorstel in het kader van upgrading van het provinciehuis zal zijn. Toen het voorstel tot herinrichting van het voorplein aan de orde was, is aangedrongen op een samenhangend plan voor alles wat nog nodig was. De herinrichting van de werkvertrekken is toen nooit genoemd.

De heer DIJKS deelt mee dat het volgende plan betrekking zal hebben op de beveiliging en dat dit plan waarschijnlijk al bij de Voorjaarsnota 2002 zal worden gepresenteerd.

De passage op pagina 59 van de Beleidsnota over het dienstvervoer heeft betrekking op het college. Alleen de CvdK heeft een dienstauto, de gedeputeerden rijden met hun eigen auto. Het college wil nu een proef starten met een extra dienstauto van hetzelfde merk als die er nu al is en wil nagaan welke voordelen dit heeft ten aanzien van de inzetbaarheid, de flexibiliteit en de mobiliteit. Er komt nog heel wat georganiseer bij kijken om het allemaal rond te krijgen.

TWEEDE TERMIJN

De heer SCHAAP kan zich niet voorstellen dat één dienstauto voor zes collegeleden handiger is dan gebruik te maken van de eigen auto, die toch ook wordt gebruikt om naar het provinciehuis te komen. Hij vindt de Drentse regeling wel passen bij de Drentse maat. Hoe het met het ambtelijk apparaat is geregeld, is een zaak van het college.

De heer MASTWIJK is het hiermee eens. Misschien is er wel iets voor de proef te zeggen, maar dan had het college het anders moeten aanpakken, dus niet via een cryptogram in de Najaarsnota. Tegen deze gang van zaken heeft hij bezwaren.

De heer DIJKS vindt het helemaal geen cryptogram. Het college had ook gewoon kunnen melden dat de kosten stijgen.

De heer MASTWIJK wijst erop dat wanneer de commissie er zelf niet over was begonnen en pas iets zou zeggen wanneer er een ineens een rij dienstauto's staat, het college zeker zou antwoorden dat de staten bij de behandeling van de Najaarsnota 2001 met de aanschaf hiervan hadden ingestemd.

De heer DIJKS zegt dat het college dit beschouwt als een bedrijfsvoeringsaangelegenheid. Het vervoer van collegeleden hoort daar ook bij. Het is ook echt niet zo dat de collegeleden 's ochtends gaan tossen wie van de dienstauto gebruik mag maken; daarover zijn afspraken gemaakt. Een proef kan alleen maar uitwijzen of het college een verstandig besluit heeft

genomen. Als deze werkwijze niet voldoet, dan stopt het college er weer mee en als er consequenties aan verbonden zijn voor het totale vervoer dan komt het college met een nieuw en goed onderbouwd voorstel bij de staten terug.

De heer SWIERSTRA merkt op dat de passage over het dienstvervoer niet uitsluitend over de Peugeot gaat maar ook over andere en heel gewone zaken.

De heer SCHAAP zegt ook nadrukkelijk niet over de bedrijfsvoering te hebben gesproken.

De VOORZITTER stelt vast dat de discussie in de fracties wordt voortgezet. De integrale en definitieve afweging zal plaatsvinden in de vergadering van 6 en 7 november.

17. Sluiting

Vervolgens sluit de VOORZITTER om 18.43 uur de vergadering.

GB

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 17 oktober 2001 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 3 De VOORZITTER zegt toe dat de heer Van der Schoot van de uitkomsten van het voorzitters-overleg over de planning van werkzaamheden en de sprekersvolgorde op de hoogte zal worden gesteld.
- 4 De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college zich nog eens zal buigen over artikel 22, lid 2, van de IPR en dat dit artikel - zo nodig - zal worden aangepast.
- 7 De heer WEGGEMANS zegt toe erop toe te zien dat de kritische geluiden van de commissie door Syntens in zijn jaarverslag 2002 en begroting 2003 worden meegenomen. Zo nodig zal de subsidie worden afgebouwd.
- 18 De heer WEGGEMANS zegt toe dat het ontwerpbesluit bij statenstuk 890 zo wordt gewijzigd dat het komt te luiden dat de staten *f* 3 miljoen beschikbaar stellen voor het ROC Coevorden.
- 29 De heer SWIERSTRA zegt toe te bekijken waar precies de bottleneck zit dat er van de zijde van het Rijk nog geen duidelijkheid is over de zandwinning bij Gasselte.